

Nieuwsbrief

AUGUSTUS

2018

8

..+..
Neutr - On

Onafhankelijke VAKBOND

ECONOMIE

- ◆ Begroting heeft tekort
- ◆ Het zomerakkoord
- ◆ Verslag werkgelegenheid
- ◆ Vlaanderen doet het goed
- ◆ Brexit verloopt chaotisch
- ◆ De hoge staatsschulden

ONDERWIJS

- ◆ Wijzigingen wetgeving
- ◆ Eindtermen 1ste graad SO
- ◆ M-decreet ontspoord
- ◆ Sportscholen

SECTOREN

- ◆ Stakingen
- ◆ Ouderen vinden vlugger job
- ◆ Vakantie schoolverlaters
- ◆ De korte of lange shift

VARIA

- ◆ Wat verandert er in augustus?
- ◆ 2018: gemeenteraadsverkiezingen
- ◆ Vergrijzing kost extra
- ◆ Vakantie ontstresst
- ◆ Vrijwilligerswerk

BOEKEN

- ◆ Loon, prijs en winst
- ◆ De oorsprong van het gezin
- ◆ De oorsprong van het christendom
- ◆ Hoe Kongo Belgisch werd

ANTIPESTTEAM

- ◆ Psychosociale risico's
- ◆ Preventie van burn-out
- ◆ Agressie in het onderwijs
- ◆ Te hoge temperaturen op het werk
- ◆ Sport en huiselijk geweld

HOT HOT HOT HOT
HOT HOT HOT

◆ Begroting heeft tekort

De leden van het Monitoringcomité, de begrotingswaakhond, protesteren tegen de manier waarop de regering-Michel de begroting heeft opgesteld. Uit zijn rapport, dat traditioneel het startschot geeft voor het begrotingsoverleg, blijkt dat de regering-Michel 2,6 miljard euro moet besparen om de begroting van 2019 op koers te houden voor een evenwicht in 2020. De begroting van dit jaar ligt 400 miljoen euro uit koers, de begroting van 2019 nog eens 2,3 miljard euro.

Op het eerste gezicht zijn de cijfers beter dan verwacht. Op basis van cijfers van het Planbureau had De Tijd geschat dat de regering op zoek moest naar 3,7 miljard euro. 'De geschatte inspanning door het Monitoringcomité komt overeen met het geplande traject en zoals in 2017 aangekondigd door de regering in haar meerjarenbegrotingen', reageert minister van Begroting Sophie Wilmès (MR).

Het Monitoringcomité wijst er evenwel op dat de regering uitgaat van veronderstellingen over de voorafbetalingen van belastingen en de taxshift waarvan niet zeker is dat ze de Europese toets overleven. Als Europa op de rem staat, kan het bedrag dat moet worden gezocht verdubbelen.

Er is ook discussie over de besparingen in de gezondheidszorg. Volgens minister Maggie De Block (Open VLD) moet nog 300 miljoen euro bij de 2,6 miljard euro worden geteld door de extra uitgaven voor dure kankermedicijnen.

Volgens de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid zijn die levensreddend. Ze wil die uitgaven daarom niet elders in het zorgbudget compenseren. De rest van de regering wilde niet op de eis van de Block ingaan.

Om al die redenen suggereren de leden van het Monitoringcomité dat de regering de voorzitter van de begrotingswaakhond onder druk heeft gezet om het rapport zo op te stellen dat de besparingsoefening zo beperkt mogelijk is.

'De voorzitter heeft ondanks het aandringen van leden van het comité geopteerd voor deze presentatie (2,6 miljard euro, red.), eerder dan de opgesomde elementen aan de raming van de te leveren inspanningen toe te voegen. Deze leden kunnen het verslag op dit punt niet onderschrijven', staat te lezen in het rapport.

Voor het eerst komt het Monitoringcomité zo openlijk in opstand. Het begrotingsdossier - de regering-Michel had aanvankelijk beloofd de begroting op orde te zetten - dreigt te ontploffen in het gezicht van de meerderheidspartijen. De vraag is hoe serieus de regering-Michel nog met de begrotingsopmaak van 2019 omspringt. Met de gemeenteraadsverkiezingen van oktober in aantocht vinden sommigen dat geen moeilijke maatregelen meer hoeven te worden genomen om de kiezer te sparen.

Hoe dan ook wacht de volgende regering een helse klus om de begroting in evenwicht te krijgen. Zelfs als de huidige regering de afspraken nakomt, moet in 2020 nog eens 4 miljard

euro worden gevonden om de begroting uit de rode cijfers te tillen. Premier Charles Michel (MR) hoopt de begrotingsoefening voor de nationale feestdag van 21 juli af te ronden.

Het Monitoringcomité, dat bestaat uit vertegenwoordigers van de belangrijkste federale overheidsdiensten, lijkt te suggereren dat er politieke druk was op de voorzitter om met zo gunstig mogelijke cijfers op de proppen te komen. In een reactie bevestigt een topambtenaar - die niet met zijn naam in de krant wil - dat. 'Vanuit de kabinetten van de premier en van de minister van Begroting werden instructies gegeven om een positief ingekleurde visie te geven. Dat betekent dat de onafhankelijkheid van het comité stevig op de proef wordt gesteld.'

Niets verbiedt de regering tussen te komen bij het Monitoringcomité, maar het was altijd de bedoeling dat de instelling in alle onafhankelijkheid zou kunnen werken. De gunstige begrotingscijfers komen de regering in alle geval goed uit. Zo hoeft ze in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen minder pijnlijke maatregelen te nemen.

Het steekt het Monitoringcomité dat de regering-Michel rekent op enkele meevallers rond de voorafbetalingen van belastingen en de taxshift. Ook zijn er extra uitgaven voor de terugbetaling van de dure immunotherapie tegen kanker waartegenover geen extra besparingen staan. Daardoor is het gat in de begroting sowieso enkele honderden miljoenen euro groter, maar dat wordt buiten beschouwing gelaten.

In de Kamer werd Wilmès zwaar onder vuur genomen. De kritiek van de oppositie was te verwachten. 'Ik kan alleen maar concluderen dat de regering beschaamd is over haar begrotingsbeleid', stelde Peter Van Velthoven (sp.a). Kristof Calvo (Groen) sprak over een 'gecensureerd rapport'.

Maar ook de meerderheidspartijen waren bijzonder kritisch. 'Interveniëren wanneer het Monitoringcomité zijn cijfers moet afleveren, is fundamenteel niet correct. Ik vraag dat er geen inmenging meer komt zoals nu gebeurd is', verklaarde Open VLD-Kamerlid Luk Van Biesen. Om meer duidelijkheid te krijgen nodigt Eric Van Rompuy (CD&V), de voorzitter van de Kamercommissie Financiën, de voorzitter van het Monitoringcomité uit voor een gesprek volgende dinsdag in de Kamer.

<https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/begroting-2019-advies-serv>

◆ Het zomeraakkoord

De regering-Michel heeft een akkoord bereikt over de begroting voor volgend jaar en de arbeidsdeal.

Hoeksteen van het akkoord is een aanpassing van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen. Momenteel maakt een werkloze gedurende de eerste zes maanden aanspraak op 65 procent van zijn laatste loon, dat geplafonneerd is op 2.619 euro. Eén van die twee cijfers, of allebei, wil de regering naar boven bijstellen. Daarna volgt er een snellere daling van de uitkering. Zo'n systeem moet werkzoekenden stimuleren om sneller opnieuw aan de slag te gaan. De hele shift moet budgetneutraal zijn.

De wijzigingen zouden al van start gaan op 1 januari 2019. Samen met enkele andere maatregelen uit de arbeidsdeal moet de hervorming volgens de plannen die voorlagen,

immers 420 miljoen euro opleveren. De opbrengst van het totale pakket aan arbeidsmaatregelen wordt op 532 miljoen euro geschat. Daarbij wordt ook op twintig miljoen gerekend die een verstrenging van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag (SWT), het vroegere brugpensioen, moet opbrengen. De leeftijd voor het brugpensioen wordt opgeschroefd naar 59 jaar.

Het zomerakkoord omvat:

- Degressiviteit van werkloosheidsuitkeringen: stijgt in een eerste fase, daalt nadien sterk. Maar geen beperking in de tijd.
- SWT (het vroegere brugpensioen) in 2019 pas vanaf 59 jaar, en vanaf 2020 vanaf 60 jaar.
- Gedeeltelijke beursgang Belfius: Arco-gedupeerden kunnen tot 40 procent van inleg recupereren.
- Vierde speler op de telecommarkt, naast Proximus, Orange en Telenet.
- 500 miljoen euro gevonden om succes van innovatieve geneesmiddelen budgettair op te vangen.

De oppositiepartijen reageren scherp op het zomerakkoord dat de federale regering heeft gesloten. 'De regering rekent zich rijk', klinkt het bij de SP.A.

Groen reageert ontgoocheld op het akkoord van de federale regering. 'Het gat in de begroting van 2,6 miljard euro is als bij toverslag verdwenen. Dit is niet meer serieus', meldt Kristof Calvo, federaal fractieleider van Groen, in een persbericht.

'Over tal van aangekondigde maatregelen blijven veel vraagtekens bestaan, ook rond de overeenkomst over Arco. De enige zekerheid is dat de uitkeringen sneller zullen dalen. Hoeveel lager wil men nog gaan? Mensen in de armoede duwen helpt hen niet aan een job. Voor langdurig werkzoekenden wordt de arbeidsdeal een armoededeal.'

Crombez gelooft niet dat de arbeidsdeal een half miljard euro gaat opbrengen, zoals de regering verwacht. 'De regering gaat ervan uit dat ze hiermee 12.000 jobs schept. Dat betekent dat die deal 40.000 euro per gecreëerde job zou opbrengen. Ze rekent zich rijk.'

Ter rechterzijde wordt dan weer gesproken van 'gebroken beloftes en gemiste kansen'. 'Het nachtelijk akkoord over Arco is een gelegaliseerde hold-up op de belastingbetaler, aangezien belastinggeld zal worden aangewend om de gedupeerden te vergoeden', zegt Barbara Pas, federaal fractieleider van Vlaams Belang. Pas: 'Wij vinden dat de Arco-coöperanten wel degelijk dienen te worden vergoed, maar dat niet de belastingbetaler hiervoor dient op te draaien, maar de schuldigen.' Verder hekelt Vlaams Belang de 'kunstmatig opgesmukte begroting'. 'Vooral de aangekondigde meerinkomsten uit de accijnzen op diesel zijn bitter voor een regering die zichzelf het etiket lastenverlagend toebedeelt', besluit Pas.

'Volgens de federale regering zit de sanering van de overheidsfinanciën met het begrotingsakkoord op koers. Maar wie de cijfers bekijkt, moet concluderen dat de regering zichzelf rijk rekent.' Dat zegt Trends-redacteur Alain Mouton. Een begrotingsdeal sluiten terwijl iedereen staat te popelen om met vakantie te vertrekken: het is geen goed idee. De federale ministers mogen zichzelf dan wel op de borst kloppen omdat ze de begroting op koers houden, dit akkoord heeft veel weg van 'voodoo economics': een budgettair beleid op basis van niet-realistische of twijfelachtige aannames.

◆ Verslag werkgelegenheid

Hoewel de opleving van de activiteit matig bleef, is het aantal werkenden in België de laatste vier jaar met ruim 200 000 toegenomen. Maar er hadden veel meer jobs gecreëerd kunnen worden. In april laatstleden raamde Statistics Belgium het aantal niet ingevulde werkaanbiedingen op zowat 140 000. De ondernemingen hebben steeds meer af te rekenen met productiebeperkingen als gevolg van arbeidsplaatsen die bleven openstaan omdat er geen kandidaten met de vereiste vaardigheden waren. Het is het groeipotentieel van de economie dat aangetast wordt door dat tekort aan arbeidskrachten. Het probleem tekent zich in de drie gewesten af, maar de spanningen zijn het meest uitgesproken in Vlaanderen en Brussel.

De arbeidsmarktparticipatie van de diverse bevolkingsgroepen is zeer ongelijk. Het is geen typisch Belgisch verschijnsel, maar de omvang van sommige verschillen is in ons land daarentegen veel groter. Hoewel de werkgelegenheidsgraad van vrouwen en 55-plussers regelmatig verbeterd is, ligt hij nog onder het gemiddelde. Voor de laatstgenoemde groep wordt echter sinds het begin van de jaren 2000 nagenoeg een verdubbeling opgetekend. De situatie van jongeren, niet-Europese staatsburgers en, transversaal, laaggeschoolden, is daarentegen de laatste jaren verslechterd.

Ook geografisch vertoont de arbeidsmarktparticipatie aanzienlijke verschillen. In Vlaanderen bedraagt die van de 20-64-jarigen 73 %, tegen 63,2 % in Wallonië en 60,8 % in Brussel.

Vanuit een internationaal perspectief, is de werkgelegenheidsgraad in België gering, maar, zoals bleek uit het Verslag 2017 van de Raad, is de kwaliteit van de banen zeer gunstig vergeleken met die van de meest performante landen.

De doelstelling van een werkgelegenheidsgraad van 73,2 % waartoe België zich in het kader van de Europa 2020-strategie verbonden heeft, ligt duidelijk buiten bereik. Gelet op de meest recente demografische vooruitzichten, zouden hiervoor tegen 2020 niet minder dan 325 000 banen moeten worden gecreëerd. Dat is veel meer dan waarvan de Nationale Bank van België (+ 97 000), maar ook het Federaal Planbureau (+ 152 000) bij ongewijzigd beleid uitgaan.

De jobcreatie kwam in de eerste plaats de werkzoekenden ten goede. Hun aantal daalde sinds 2014 met nagenoeg 100 000 en zou de komende jaren verder moeten afnemen. Die beweging zal minder uitgesproken zijn, met name als gevolg van de aan de werklozen met bedrijfstoeslag (de vroegere bruggepensioneerden) opgelegde verplichting van beschikbaarheid, die het aantal werkzoekenden zal blijven opvoeren. De voornaamste doelstelling van die maatregelen is de intensiteit van het zoeken naar werk op te drijven.

Teneinde ons model van sociale bescherming, dat met name gestoeld is op de solidariteit tussen actieven en inactieven, te vrijwaren, moet een groter gedeelte van de bevolking worden ingezet, om het welvaartsniveau per inwoner te behouden en de lasten van de vergrijzing op een bredere basis te laten steunen. Dat is ongetwijfeld een van de voornaamste uitdagingen voor de werkgelegenheidspolitiek. Twee factoren zetten dat in de verf. De eerste is kwantitatief van aard. Niet alleen is de arbeidsmarktparticipatie in België gering, maar daarnaast is ook het aantal personen die niet willen of kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt in ons land hoger dan in de landen waarmee wordt vergeleken (38 %, tegen een gemiddelde van 28 %). Men dient zich thans te beraden over de wijze waarop dat aanzienlijk gedeelte van de bevolking kan worden geactiveerd. De tweede factor is vooral kwalitatief, het betreft de digitale revolutie. Ze kan tot op zekere hoogte de afname van het arbeidsaanbod compenseren door de toegenomen automatisering van sommige taken, maar

zal vooral de digitale vaardigheden toevoegen aan de lijst van de reeds door de werkgevers vereiste competenties. Dat vergt een snelle en belangrijke opleidingsinspanning van de gehele bevolking, want die revolutie betreft alle functies .

Aan de hand van die analyses, heeft de Raad zijn aanbevelingen opgebouwd rond drie pijlers.

1. **Activering en integratie** van de werkzoekenden en inactieven: Activering moet worden begrepen als elke maatregel waarmee beoogd wordt de stimuli tot werken aan te scherpen. Het betreft niet enkel administratieve maatregelen met betrekking tot de criteria inzake het zoeken naar werk voor werklozen, maar ook algemeen financiële aspecten door een herwaardering van het nettoloon zonder verhoging van de loonkosten en kwalitatieve aspecten van het werk teneinde een kader van flexibiliteit en zekerheid voor de werknemers te creëren.
2. **Opleiding** voor allen en voor alle leeftijden: In een kenniseconomie is opleiding een essentiële voorwaarde om zich duurzaam op de arbeidsmarkt te kunnen inschakelen. Initieel onderwijs is een sleutel die toegang geeft tot de werkgelegenheid, maar die initiële bagage moet worden onderhouden en uitgebreid, om bij te blijven met de ontwikkeling van de kennis.
3. **Geografische – en beroepsmobiliteit**: Opleiding is ook een essentieel instrument om functionele- en beroepsmobiliteit mogelijk te maken, maar andere arbeidsmarktinstuties kunnen de mobiliteit beïnvloeden. Het vrijwaren van de trajecten naar werk impliceert niet enkel de mogelijkheid om van beroep te veranderen, maar ook het faciliteren van de transities van werknemer naar zelfstandige en omgekeerd.

Uit een overzicht van de gevolgen die aan de aanbevelingen van de HRW werden gegeven, blijkt dat zowel de federale als de gewestelijke autoriteiten zich bij het uitzetten van hun beleidskoers inzake werkgelegenheid herhaaldelijk hebben laten leiden door de analyses en voorstellen van de Raad. Sommige geformuleerde aanbevelingen gaan het domein van het werkgelegenheidsbeleid stricto sensu te buiten. Ze dragen bij aan het uitwerken van een arbeidsbevorderend kader dat een groter gedeelte van de bevolking kan aanzetten tot arbeidsmarktparticipatie en investeringen in opleidingen in de hand kan werken, allebei stuwende krachten achter de economische ontwikkeling.

[Het verslag 2018 en de presentatie](#) kunnen gedownload worden in de module Publicaties.

◆ Vlaanderen doet het goed

De Vlaamse technologiebedrijven hebben in 2017 voor 67,4 miljard euro aan technologische producten geëxporteerd. Dat is meer dan het recordjaar 2016, toen het ging om 61,7 miljard. Dat blijkt uit cijfers van technologiefederatie Agoria.

Met 67,4 miljard euro is de technologiesector goed voor 31 procent van de totale Vlaamse export van goederen. De deelsector van de transportmiddelen is goed voor 27,6 miljard euro, gevolgd door de machinebouw (15,9 miljard) en de elektrotechniek & ICT (13,5 miljard).

De belangrijkste markten voor Vlaamse technologische producten zijn Duitsland (10,5 miljard), Nederland (7,3 miljard) en Frankrijk (7,1 miljard). Buiten de Europese Unie is de grootste afnemer de Verenigde Staten (3,28 miljard), voor China (2,24 miljard) en Japan (1,07 miljard). Tegenover de Vlaamse exportcijfers van 2013 zijn vooral Japan en Turkije gestegen,

terwijl Brazilië en Rusland gezakt zijn in de ranglijst van landen waarnaar we de meeste technologische producten exporteren.

De werkgelegenheid neemt bovendien toe, merkt Agoria op. In 2017 kwamen er 4.653 nieuwe jobs bij in de technologiesector, goed voor een totaal van meer dan 200.000 directe jobs en evenveel indirecte jobs. Tot slot betalen de technologiebedrijven 8 miljard euro aan belastingen en sociale bijdragen, klinkt het nog.

Wat aantal faillissementen betreft legden Vlaanderen en Wallonië na zes maanden het beste rapport neer in tien jaar tijd. Daar waar de eerste drie maanden nog een stijging te merken was, is tijdens het tweede semester een flinke kentering ingezet. Die kentering zet zich niet door in Brussel, dat dan weer de slechtste jaarhelft ooit kende. Toch resulteert dit in een algemene daling met 7,7% ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar.

In Brussel gaat het vooral om kleinere ondernemingen. Opvallend is dat een groot deel van die faillissementen volgens de scoremodellen als bedrijven 'met verhoogde fraudegevoeligheid' bestempeld worden. Brussel noteert ook een record aantal faillissementen in de horecasector. Het Vlaamse en Waalse Gewest compenseren dit echter, zodat de sector niet langer bovenaan prijkt met de meeste uitspraken.

◆ Brexit verloopt chaotisch

De brexit verloopt alsmaar chaotischer. Met brexitonderhandelaar David Davis en minister van Buitenlandse Zaken Boris Johnson verdwijnen de belangrijkste twee harde brexiteers uit de regering-May. Dat dat ooit moest gebeuren om een zachte brexit mogelijk te maken, was onvermijdelijk. Maar de timing is ongelukkig.

De Britse premier Theresa May kreeg haar Conservatieve regering eindelijk achter een toekomstplan voor na de brexit. May had de besloten bijeenkomst in het buitenverblijf Chequers duchtig voorbereid met een kleine groep getrouwen, allemaal voorstanders van een zachte brexit. Kurkdroge slides toonden hoe zwaar de impact van de Britse exit uit de Europese interne markt en de douane-unie wordt. May beloofde een gemeenschappelijke 'douanezone voor goederen' met de Europese Unie.

Londen behoudt wel het recht om eigen handelsakkoorden te sluiten: die boodschap was in de eerste plaats gericht op de harde brexiteers in de regering-May.

Toch bleek die spreidstand van de Britse premier onhoudbaar. Uiteindelijk stapte de brexitonderhandelaar David Davis op uit de regering. Hij is een van de drie 'brexiteers' in de regering-May. Daarna volgde de controversiële minister van Buitenlandse zaken Boris Johnson. De derde brexiteer, Michael Gove, had zich in Chequers al achter het regeringsplan geschaard. Niet omdat het een goed plan is, wel om de regering overeind te houden.

Voor May brak een nieuwe episode in haar politieke overlevingsstrijd aan. Meer dan twee jaar na het brexitreferendum blijven de partij en de regering hopeloos verdeeld. 'Hoe kan een regering die geen brexitakkoord kan vinden in het kabinet, een goede deal sluiten met Europa', sneerde de oppositieleider van Labour Jeremy Corbyn. May gaf evenwel duidelijk aan dat ze niet van plan is op te stappen. Ze verving Davis maandag door Dominic Raab, eveneens een voorstander van een harde brexit. De wissel wijst erop dat May een evenwicht blijft zoeken in haar partij. Johnsons vertrek zal May mogelijk zelfs bitter smaken. Johnson, die meermaals een belabberd figuur sloeg op een zo belangrijke internationale post, was

meer bezig de poten onder de stoel van de premier weg te zagen. May bleek telkens te zwak om hem zelf de laan uit te sturen. In zijn ontslagbrief spaarde Johnson de kritiek op de deal van May niet. 'Mijn land is flink op weg een kolonie van de Europese Unie te worden. Dit is een semi-brexiteer, met grote delen van de economie nog altijd vastgeketend aan de EU, maar waarop geen enkele controle mogelijk is vanuit het Verenigd Koninkrijk.'

We wisten dat dit moment van de waarheid er moest komen voor de Conservatieve partij en de regering. Maar dat moment komt nu wel erg laat.

May duidde dan minister van Volksgezondheid Jeremy Hunt aan als Johnsons opvolger. Britse bronnen sluiten niet uit dat Johnson nu zal proberen May uit te dagen als partij- en regeringsleider. De kans dat hij in zijn opzet slaagt, is miniem. In 2016 al lieten regeringsbronnen in Londen verstaan dat er nooit genoeg steun zou zijn voor een harde brexit. De harde brexiteers moesten dus ooit van het toneel verdwijnen.

May schopt de bal terug naar Europa. Om een harde brexit te vermijden moet de unie nu water bij de wijn doen, vindt ze. Als Europa niet meegaat met haar plan dreigt alsnog een harde brexit, waarschuwt ze.

Dat het plan-May over de toekomstige relaties met de EU nog duchtig moet worden bijgeschaafd, staat wel vast. En ook dat zal May alweer bloed, zweet en tranen kosten.

We hebben twee opties, aldus een EU-bron. 'We kunnen May naar een simpel vrijhandelsakkoord, zoals dat met Canada, duwen. Of we kunnen proberen de Britten omhoog te duwen naar een douane-unie zoals met Noorwegen. De tweede optie creëert het minste fricties maar is des duivels voor de harde brexiteers. De grote vraag is wat in dit korte tijdsbestek nog mogelijk is.

En dan goot Trump ook nog wat olie op het vuur met zijn bezoek aan het VK.

Trump heeft zich vernietigend uitgelaten over het Brexit-plan van de Britse premier May. Hij zei onder meer dat de Britse premier Theresa May de Brexit heeft "verpest". Ook dreigde hij dat een "belangrijk handelsverdrag" tussen de VS en het VK mogelijk van de baan is.

Volgens de huidige Brexit-blauwdruk van May wil het VK na uittreding uit de EU wel vrije handel in goederen en landbouwproducten met de Europese lidstaten. Volgens Trump zet May hiermee een handelsakkoord op het spel.

"Als het huidige plan doorgaat betekent dat waarschijnlijk het einde van een belangrijke handelsrelatie met de Verenigde Staten."

In het interview met The Sun neemt Trump ook de ruimte om andere Britse politici te bekritisieren. Hij zegt dat Sadiq Khan, de burgemeester van Londen, zijn werk "verschrikkelijk slecht" doet. Ook voelde de president zich niet welkom in de stad.

Trump sprak zich dan weer lovend uit over de voormalige minister van Buitenlandse Zaken, Boris Johnson. Hij stapte eerder deze week op uit onvrede met de Brexit-plannen. Volgens Trump is May's rivaal Johnson "heel getalenteerd", ook hoopt hij dat hij terug zal keren in de politiek. "Ik denk dat Johnson een fantastische vertegenwoordiger is. Hij zou een geweldige premier zijn."

◆ De hoge staatsschulden

Een groot aantal landen van de wereld torst een bijzonder hoge staatsschuld. Die financiële last weegt op de economie en de bewegingsruimte van de overheden, die door de problemen vaak in hun mogelijkheden worden beperkt. Toch is een belangrijk aantal economen, zoals Stephanie Keaton in de Verenigde Staten of Thomas Porcher in Frankrijk - van mening dat hoge staatsschulden in wezen geen fundamenteel probleem vormen.

Daarbij wordt door een aantal critici zelfs opgemerkt dat het concept vooral een politiek werkinstrument is om het gevoerde beleid tegenover de buitenwereld te verdedigen.

"De Verenigde Staten werden vorig jaar met een staatsschuld van 20,5 biljoen dollar geconfronteerd," aldus het magazine The Week. "Dat bedrag loopt trouwens nog steeds verder op. Afgezien van een periode van vier jaar tijdens de economische boom twee decennia geleden, kende de Amerikaanse regering sinds het eind van de jaren zestig van de voorbije eeuw elk jaar een begrotingstekort."

"De staatsschuld is nu iets groter dan de totale Amerikaanse economie. Over tien jaar zal de Amerikaanse staatsschuld meer dan 30 biljoen dollar bedragen. Janet Yellen, voormalig voorzitter van de Federal Reserve, waarschuwde dan ook dat de groeiende schuldenlast uiteindelijk onhoudbaar dreigt te worden."

"De schulden moeten in principe ooit, met inbegrip van een rente, worden terugbetaald," erkent The Week. "Wegens de historisch lage rentevoeten bleek dat de voorbije periode geen cruciaal probleem. De Verenigde Staten dienden vorig jaar 276,2 miljard dollar rente te betalen. Dat bedrag vertegenwoordigde 6,8 procent van het totale federale budget."

"In het midden van de jaren negentig van de voorbije eeuw liep dat cijfer op tot meer dan 15 procent. Wanneer echter het programma met economische stimulansen wordt afgesloten, zullen de rentevoeten opnieuw oplopen. Het Congressional Budget Office (CBO) verwacht dat de rentelasten over een periode van tien jaar nagenoeg een verdrievoudiging zullen kennen." "Daardoor zou de Amerikaanse regering uiteindelijk meer geld moeten reserveren voor de betaling van intresten dan voor landsverdediging," beklemtoont het magazine.

"Toch blijkt niet iedereen zich echter over het probleem grote bekommernissen te maken. Daarbij wordt opgemerkt dat de staatsschuld belangrijke investeringen heeft mogelijk gemaakt." Problematischer is volgens Kelton dat in de Verenigde Staten 21 procent van alle kinderen in armoede leven."

"In principe is er een eenvoudige manier om de staatsschuld af te bouwen," benadrukt The Week. "Door de introductie van zwaardere belastingen kunnen immers de staatsinkomsten worden verhoogd, terwijl door een beperking van de uitgaven besparingen kunnen worden gerealiseerd. De kiezer houdt echter niet van belastingen en besparingen."

Politici die op een herverkiezing aansturen, zullen deze maatregelen dan ook zoveel mogelijk proberen te vermijden." Er wordt nog wel op een potentieel gevaar gewezen. "Een gedeelte van de overheidsschulden is immers in handen van buitenlandse partijen," aldus The Week. "Wanneer de kredietrating van een land zou worden verlaagd, dreigt de terugbetaling van de lening en de intresten gevoelig duurder te zullen worden."

◆ Wijzigingen wetgeving

Vaste benoeming - Procedure, voorwaarden en mededeling aan het Ministerie van Onderwijs en Vorming:

<http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=9212>

In uitvoering van cao XI van 23 maart 2018 moet een inrichtende macht met het oog op de vaste benoemingen op 1 oktober 2018 een aantal betrekkingen bijkomend vacant verklaren en dit uiterlijk op 10 september 2018. Het gaat om betrekkingen van personeelsleden die op 1 mei 2018 een verlofstelsel genieten in het kader van de eindloopbaan (gedeeltelijke loopbaanonderbreking vanaf de leeftijd van 50 of 55 jaar en verlof verminderde prestaties vanaf de leeftijd van 55 jaar). Praktische schikkingen over de elektronische zendingen van deze vacant verklaarde betrekkingen zullen meegedeeld worden bij de aanvang van het schooljaar

[Personeelsformatie Scholen in het Gewoon Basisonderwijs](#)

<http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14282>

<http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14280>

[Omzetting van niet-ingevulde vervangingen in het basis- en secundair onderwijs](#)

[Lerarenplatform in het basisonderwijs](#)

<http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13620>

◆ Eindtermen 1ste graad SO

De Vlaamse Regering heeft nieuwe eindtermen voor de eerste graad van het secundair onderwijs goedgekeurd. “Wat voorligt is een gereduceerde set eindtermen die ambitieus en duidelijk zijn”, klinkt het bij Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V).

Op basis van het maatschappelijk debat heeft de Vlaamse regering een decretaal kader uitgewerkt waarin zestien sleutelcompetenties zijn vastgelegd. De eindtermen werden geformuleerd in functie van deze sleutelcompetenties: Nederlands, andere talen, digitale vaardigheden, wiskunde, exacte wetenschappen en technologie, financiële competenties, burgerschap, historisch bewustzijn, ruimtelijk bewustzijn, lichamelijke, geestelijke en emotionele gezondheid, sociaal-relatieve competenties, duurzaamheid, juridische competenties, onderzoekscompetenties, innovatiedenken, creativiteit, probleemoplossend en kritisch denken, zelfbewustzijn en -expressie, zelfsturing en wendbaarheid, ontwikkeling van initiatief, ambitie, ondernemingszin en loopbaancompetenties, cultureel bewustzijn en culturele expressie.

“De sleutelcompetenties burgerschap, digitale vaardigheden en mediawijsheid en bijvoorbeeld ook financiële geletterdheid zorgen voor een duidelijk antwoord op hedendaagse uitdagingen”, luidt het bij onderwijsminister Hilde Crevits (CD&V). De expliciete vermelding van kennis in eindtermen is nieuw en het onderscheid tussen vakgebonden en vakoverschrijdende eindtermen valt weg.

“De huidige eindtermen zijn twintig jaar oud en dateren dus van de tijd waarin bijvoorbeeld amper sprake was van een gsm, smartphone en internet. Een actualisering was dus zeker nodig. Met de nieuwe set willen we onze jongeren de noodzakelijke rugzak meegeven om met kennis sterk, kritisch en weerbaar in de samenleving te staan. Om zich persoonlijk te ontwikkelen en om gewapend te zijn voor het hoger onderwijs of de arbeidsmarkt”, aldus nog Crevits.

De nieuwe eindtermen voor de eerste graad gaan in op 1 september 2019. De nog te ontwikkelen eindtermen voor de tweede graad op 1 september 2021 en die voor de derde graad op 1 september 2023.

◆ M-decreet ontspoord

Het M-decreet voorziet in extra-ondersteuning van kinderen met een verstandelijke handicap in het gewone onderwijs. 'Voor volgend schooljaar dreigt dat volledig de mist in te gaan', zegt de Oost-Vlaamse coördinator Sofie Pringels. 'Zelfs leerkrachten die altijd voor inclusief onderwijs waren, beginnen af te haken.'

'Wij zijn grote voorstanders van het M-decreet', zegt Sofie Pringels van de school voor buitengewoon basisonderwijs De Vinderij in Lokeren. Samen met haar collega Mieke Meire van St.-Jozef in Gent coördineert ze voor Oost-Vlaanderen de inclusietrajecten in het gewone kleuter- en basisonderwijs van de zogenaamde type 2-kinderen of kinderen met een matige of ernstige mentale beperking, zoals Down. 'Maar sinds de invoering in september 2015 krijgen steeds meer type 2-kinderen in het gewone onderwijs niet de extra ondersteuning waar ze recht op hebben.'

'Het onderwijskabinet verzekert ons dat we ons geen zorgen moeten maken en dat vanaf 1 september alles in orde zal zijn. Dat beloofden ze vorig schooljaar ook al, alleen ging het van kwaad naar erger. Intussen lijkt zelfs de onderwijsadministratie in Brussel de weg in haar papierwinkel kwijt en vraagt ze ons om voor hen de kastanjes uit het vuur te halen. Want nu moeten wij met alle type 2-scholen van Vlaanderen gaan samenzitten om ervoor te zorgen dat de middelen ook toekomen in de scholen die de kinderen ondersteunen. De administratie heeft totaal geen zicht op wie wat krijgt en vraagt of wij dat nu in de vakantie netoverschrijdend willen uitzoeken. Terwijl we geen idee hebben waar we die informatie kunnen vinden. Ondertussen worden we gebeld en gemaïld door verontruste ouders.'

Sofie Pringels: Lang voor er van het M-decreet sprake was, pionierde de Universiteit Gent al met inclusief onderwijs voor kinderen met een handicap, zoals dat in het VN-verdrag staat en door België in 2007 ondertekend werd. Het minimum aan extra ondersteuning voor kinderen met een verstandelijke handicap in het gewone basisonderwijs werd vastgelegd op 11 uur per kind. Bij de start van het M-decreet bleef van dat aantal uren ondersteuning nog maar de helft, of 5,5 uur over. In de praktijk wil dat zeggen dat leerkrachten er de resterende 22,5 uren quasi alleen voorstaan.

Vóór de invoering van het M-decreet meldden wij bij het begin van elk schooljaar bij de onderwijsadministratie aan hoeveel kinderen er in dat vroegere inclusief onderwijs of ION-systeem zaten. Die aanmeldingen werden gecontroleerd en de middelen vrijgemaakt. Dat verliep vrij vlot. Na het M-decreet werd een nieuw systeem uitgedokterd. In het schooljaar 2016-2017 begeleidden wij vanuit onze school 16 kinderen. Vanaf september 2017 mochten ook kleuters instappen. Ons aantal type 2-kinderen in begeleiding nam zo toe tot 36. Tot onze grote verbazing bleken onze kleuters geen recht te hebben op 5,5 uur extra ondersteuning, maar slechts op 4 uur. In de loop van dat schooljaar mochten ouders en Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB) nieuwe kinderen blijven aanmelden. Alleen werd daar door het kabinet geen extra budget voor vrijgemaakt. Gelukkig kregen we uiteindelijk nog 8 uur extra voor alle kinderen samen, maar dan stopte het. Het resultaat was dat sommige kinderen wekelijks 3,5 uur ondersteuning kregen en andere amper 2 uur.

Pringels: Het leek eerder alsof de administratie slecht voorbereid was en aanmodderde. Wij hebben de indruk dat ze door het bos de bomen niet meer ziet. Op dit moment komen alle 16 type 2-scholen van het katholieke net in Oost-Vlaanderen voor volgend jaar 242 lestijden te kort om elk kind met een verstandelijke beperking van de beloofde 5,5 uur extra ondersteuning te voorzien. Eén school krijgt meer middelen dan ze nodig heeft, alle andere krijgen te weinig of zelfs helemaal niets.

Het ergste is dat nu zelfs leerkrachten afhaken die vroeger voorstander waren van inclusief onderwijs. Want er zitten kinderen met een mentale beperking in hun klas waar ze veel te weinig ondersteuning voor krijgen en ze voelen zich aan hun lot overgelaten. Daar komt bij dat de kwaliteit van de ondersteuning onder druk staat. Het voorbije schooljaar moest ik noodgedwongen nogal wat ondersteuners aanwerven met weinig ervaring in het gewoon onderwijs. We hebben geïnvesteerd in extra opleiding voor al die mensen. Nu ze klaargestoomd zijn voor hun job, moeten wij weer afscheid van hen nemen, want op dit moment weten we niet hoeveel middelen of uren we het volgende schooljaar zullen hebben.

'De onderwijsadministratie is de weg niet kwijt', reageert Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V). 'Vroeger kregen type 2-kindjes na telling automatisch 5,5 uur extra ondersteuning. Maar we stelden vast dat dat niet flexibel genoeg was, dus gingen we vorig schooljaar met een nieuw systeem van start. Sommige kinderen hebben vier uur nodig, andere drie. Nu worden de middelen in pakket aan de scholen toegekend.'

Het is dus normaal dat sommige kinderen met een verstandelijke beperking maar 2 uur per week ondersteund worden?

Hilde Crevits: Het is mogelijk dat vorig schooljaar sommige scholen iets minder middelen kregen dan ze nodig hadden. Vanaf 1 september 2018 moeten alle problemen van de baan zijn. Elk kind dat aangemeld was voor 1 februari 2018 zal dan krijgen waar het recht op heeft. In Vlaanderen hebben 48 scholen expertise over type 2-kinderen. In totaal gaat het om bijna 400 kinderen. Wij zeggen tegen die 48 scholen: 'Jullie moeten samenwerken en bepalen welke ondersteuning nodig is. Wij voorzien de middelen.'

Dat moeten die scholen nu tijdens de vakantie uitklaren?

Crevits: De Vlaamse regering had in april van dit jaar al een akkoord bereikt over de bijsturing van het M-decreet. Daar viel die maatregel voor kinderen met een mentale beperking ook onder. De scholen hadden vanaf mei al kunnen samenzitten. Ze moeten samenwerken om ervoor te zorgen dat elk kind de uren krijgt waar het recht op heeft.

De onderwijsadministratie zelf heeft daar geen zicht op?

Crevits: Zij kent alle leerlingen die in haar databank zitten. Maar wij gebruiken dit als hefboom om scholen, ongeacht het net, hun expertise te laten delen. We vragen dat ze zelf beslissingen nemen in belang van het kind.

Is er een budget voorzien voor kinderen die na 1 februari zijn aangemeld?

Crevits: Dat gebeurt niet massaal. Er zijn kinderen die minder behoefte aan ondersteuning krijgen, waardoor een toename opgevangen kan worden. Vlak voor het M-decreet in 2014 was 63 miljoen euro voorzien voor ondersteuning, nu zitten we aan 103 miljoen. De 5,5 uur ondersteuning per kind met een mentale beperking ligt vast voor het nieuwe schooljaar. Maar scholen moeten wel samenwerken

◆ Sportscholen

Dat sport een leuke baan kan worden zien we dagelijks aan de sportprestaties van sporters en van de sportclubs. In sommige sporten zijn we echt wereldspelers, denk aan voetbal, tennis, fietsen, hockey,... En als je goed bent is er ook veel geld mee te verdienen.

De eerste Vlaamse topsportscholen openden op 1 september 1998 de deuren. Ze waren het resultaat van het Topsportconvenant, een gestructureerde samenwerking tussen de onderwijssector en de sportsector, die eerder dat jaar werd ondertekend. Inmiddels zijn de topsportscholen aan hun 18de schooljaar toe. Het succes is door de jaren heen enkel toegenomen: niet alleen is het leerlingenaantal sterk gegroeid ten opzichte van het eerste schooljaar, ook het aantal deelnemende sportfederaties is gegroeid.

Het doel van de topsportscholen? Beloftevolle jongeren de kans bieden om op een hoog niveau hun sport te beoefenen en tegelijkertijd hun diploma secundair onderwijs te behalen. De leerling-topsporters krijgen elke week minstens tien uren specifieke topsporttraining onder leiding van trainers die door de topsportfederatie aangesteld zijn, aangevuld met 2u lichamelijke opvoeding. Daarnaast krijgen ze specifieke studiebegeleiding en hebben ze het recht om afwezig te zijn, zodat ze kunnen deelnemen aan topsportstages en/of wedstrijden.

Verspreid over Vlaanderen zijn er 6 topsportscholen die de studierichting topsport (ASO, TSO en BSO) mogen aanbieden: Antwerpen, Brugge, Gent, Vilvoorde, Hasselt en Leuven. Elke school spitst zich toe op bepaalde sporttakken: voor volleybal moet je in Vilvoorde zijn, voor zwemmen in Antwerpen.

<https://www.sport.vlaanderen/> en <https://www.tennisvlaanderen.be/home>

Het koninklijk besluit van 25 mei 2018 tot vaststelling van het minimumbedrag van het loon dat men moet genieten om als een betaalde sportbeoefenaar te worden beschouwd (B.S. van 6 juni 2018), bepaalt dit bedrag op 10.200 EUR voor de periode van 1 juli 2018 tot en met 30 juni 2019.

SECTOREN

◆ Stakingen

Ook afgelopen maand waren er weer enkele stakingen.

De staking bij Ryanair trof zeker 23.500 passagiers: 16.500 op Charleroi en meer dan 7.000 op Brussels Airport. Dat blijkt uit een rondvraag bij de betrokken luchthavens.

Op Charleroi werden per stakingsdag 48 vluchten (heen en terug) geschrapt. Voor Brussels Airport gaat het om 40 vluchten. Bovendien is het niet uitgesloten dat er nog stakingsdagen volgen zodat nog vluchten moeten worden afgelast wegens onvoldoende werkwilligen, geven de luchthavens toe.

Vakbonden uit vier Europese landen, waaronder België, kondigden twee weken geleden een gecoördineerde staking aan. Op 25 en 26 juli staakte het cabinepersoneel van Ryanair in België, Portugal en Spanje. Italië deed ook mee op 25 juli. Ze willen betere arbeidsvoorwaarden en een erkenning van de vakbond.

De sociale onrust begint te wegen op de resultaten van de Ierse luchtvaartmaatschappij. Daarnaast nemen de brandstofkosten toe en heeft de maatschappij sommige van zijn piloten een fikse opslag gegeven. In het eerste kwartaal daalde de winst met 20 procent tot 319 miljoen euro. Ryanair houdt vast aan de verwachting dat de winst voor het hele boekjaar zal uitkomen tussen 1,25 en 1,35 miljard. Dat zou de eerste winstdaling zijn sinds 2014.

Ondertussen hebben de piloten een nieuwe stakingsoproep gelanceerd op 10 augustus. Op 25 en 26 juli werd er al eens gestaakt door het cabinepersoneel van Ryanair in verschillende Europese landen, waaronder België.

Volgens de vakbonden voert de directie van Ryanair sindsdien een intimidatiecampagne tegen sommige bemanningsleden die aan de acties hebben deelgenomen. In Dublin werd dan weer aangekondigd dat 100 piloten en 200 bemanningsleden zullen worden gedelokaliseerd naar Polen. Als ze weigeren, dreigt ontslag.

Die praktijken zijn onaanvaardbaar en druisen in tegen het stakingsrecht.

De bonden vragen dat de dreigementen en de geplande delokalisatie ingetrokken worden. Ze willen ook de toepassing van de nationale wetgeving in de landen waar Ryanair actief is.

Ze herhalen daarnaast hun vraag aan de nationale en Europese overheden om de praktijken van Ryanair te veroordelen.

De vakbonden zeggen dat: “als Ryanair zijn houding niet drastisch verandert”, ze van plan is om alle krachten -piloten én cabinepersoneel- in verschillende Europese landen te verzamelen voor een nog grotere actie.

<http://www.dewereldmorgen.be/artikel/2018/07/25/ryanair-heeft-woede-bij-personeel-duidelijk-onderschat>

*

Na de dagen van sterke mobilisatie op 29 en 30 juni, kenden de Belgische spoorwegen op 10 en 11 juli een nieuwe stakingsbeweging, op initiatief van de Onafhankelijke Vakbond van Spoorwegpersoneel (OVS). Deze keer staken alleen de machinisten, maar zij zijn niet de enigen die boos zijn op de NMBS-directie.

In het kader van een overeenkomst om hun beroep te herwaarderen, stelt de directie een loonsverhoging voor die wel moet worden gecompenseerd door een productiviteitsstijging van 2%. Met andere woorden, de machinisten krijgen voor het eerst sinds 2008 iets meer loon maar daarvoor zouden ze tot 13 rustdagen per jaar moeten afgeven. Maar zoals de PVDA-scoop eind juni al onthulde, is de productiviteit de laatste 15 jaar al sterk gestegen. Terwijl het aantal werknemers bij de spoorwegen in 15 jaar met 25% daalde, steeg het aantal vervoerde reizigers met 40%.

Spoorwegmaatschappij NMBS heeft samen met de vakbonden binnen de nationale paritaire commissie een sociaal akkoord bereikt over onder andere een koopkrachtverhoging voor de treinbestuurders van 6 procent. Dat meldt de NMBS in een mededeling. Bron:

https://pvda.be/artikels/waarom-er-zoveel-onrust-bij-het-spoor?utm_source=pvda2018-07-13&utm_medium=email&utm_content=html&utm_campaign=portalnewsletter

Er zal daarnaast ook een reeks maatregelen worden genomen om de werkomstandigheden te verbeteren. In ruil moeten de treinbestuurders de productiviteit verbeteren met 2 procent.

Volgens het akkoord krijgen startende treinbestuurders meteen het loonniveau dat overeenstemt met vier jaar anciënniteit. Tussen vijf en twaalf jaar is er een getrouwheidspremie voorzien die, over de hele periode, neerkomt op 5.000 euro. Na twaalf jaar krijgen de treinbestuurders naar het voorbeeld van andere beroeps categorieën een baremieke verhoging. Voor treinbestuurders met achttien jaar anciënniteit is er een loyauteitspremie van 5.000 euro die ze geleidelijk opbouwen tussen dertien en achttien jaar. Wie achttien jaar anciënniteit heeft maar in het verleden de baremieke verhoging heeft gemist, krijgt een eenmalige premie van 7.500 euro ter compensatie.

De NMBS engageert zich naar eigen zeggen ook om binnen de zes maanden de enveloppe van de productiviteitspremies die treinbestuurders krijgen voor het rijden van moeilijke en vroege diensten te verhogen waardoor elke treinbestuurder volgens de spoorwegmaatschappij maandelijks gemiddeld 120 euro meer opstrijkt.

De deal omvat voorts maatregelen die de werkomstandigheden moeten verbeteren. Zo wordt onder andere performanter materiaal beloofd. Tot slot zal worden bekeken hoe men

de balans tussen werk en privé kan ondersteunen en hoe er kan voorzien worden in een betere omkadering van de eindeloopbaanperiode.

*

Na drie weken staking hebben de cipers beslist terug aan het werk te gaan. Na een stemming werd de staking opgeschort.

In zeer moeilijke omstandigheden, vlak voor de vakantie, lanceerde de regering een regelrechte aanval op het statuut van de cipers en niet in het minst op hun stakingsrecht. Ondanks de vele tegenkantingen waren de cipers vastberaden: ze gingen direct in staking. De regering en de media en hadden plots oor voor de rechte van de gedetineerden en vielen de rechten van de cipers aan. Jarenlang deden ze te weinig aan de onaanvaardbare leefomstandigheden van de gevangenen in de overvolle gevangenissen, maar nu ze het stakingsrecht van de cipers willen inperken, denken ze ineens wel aan het lot van de gevangenen. Hoe hypocriet kan men zijn? Bron:

https://pvda.be/artikels/cipers-vs-regering-ruststand-1-1?utm_source=pvda2018-07-13&utm_medium=email&utm_content=html&utm_campaign=portalnewsletter

◆ Ouderen vinden vlugger job

Belgische bedrijven hebben vorig jaar voor het eerst meer 45-plussers dan jongeren onder de 25 jaar aangeworven. Dat blijkt uit een onderzoek van Acerta.

Het sociaal secretariaat analyseerde de instroom van werknemers bij 40.000 bedrijven. Die trokken tussen 2011 en 2017 steeds meer ouderen aan. Terwijl maar 16 procent van de in 2011 aangeworven werknemers ouder was dan 45, steeg hun aandeel vorig jaar tot 21 procent. Het aandeel van de -25-jarigen daalde van 27 naar 20 procent.

Volgens Acerta is de shift van jong naar ouder door meerdere factoren te verklaren. Enerzijds zijn er meer oudere werknemers beschikbaar op de arbeidsmarkt en hechten werkgevers almaar meer belang aan hun ervaring. Anderzijds komen minder jongeren op de arbeidsmarkt omdat ze langer studeren.

‘Het stereotiepe beeld van de ongemotiveerde oudere werknemer verdwijnt stilaan’, zegt Tom Vlieghe van Acerta. ‘Werkgevers beseffen dat ze 45-plussers niet links mogen laten liggen en werknemers weten dat ze nog een hele tijd moeten werken, waardoor een uitbolscenario minder voorkomt.’

Bij grote bedrijven met meer dan 500 werknemers blijven jongeren onder 25 de grootste categorie in de aanwervingen. Dat is ook het geval bij Securitas. Het beveiligingsbedrijf, sinds de terreurdreiging druk op zoek naar extra werkkrachten, wierf de jongste tijd nog altijd dubbel zoveel jongeren als 45-plussers aan. Maar het focust met campagnes in onder meer Plus Magazine steeds meer op oudere werknemers.

‘Jongeren werken enkele jaren als beveiligingsagent maar stoppen zodra het nacht- en weekendwerk op hun gezinsleven gaat wegen’, zegt personeelsdirecteur Karl Bolle. ‘Ouderen, die meestal een contract van onbepaalde duur krijgen, zijn flexibeler. Hun

kinderen zijn het huis uit en ze hebben minder stress. Ze lopen minder snel weg, waardoor onze investeren in opleidingen meer lonen.'

Problematisch blijft de beperkte instroom van 55-plussers. Hun aandeel in de aanwervingen verdubbelde weliswaar sinds 2011. Maar vorig jaar was nog altijd maar een op de twintig aangetrokken werknemers ouder dan 55. De evolutie valt te verklaren door het feit dat er steeds meer oudere werknemers beschikbaar zijn op de arbeidsmarkt, terwijl jongeren langer studeren en dus later instromen.

Het aandeel 45-plussers was vorig jaar goed voor 20,76 procent van alle aanwervingen; het aandeel mensen onder de 25 vertegenwoordigde 20,36 procent.

Voor de 55-plussers zijn aan een stevige opmars bezig: tussen 2011 en 2017 is hun aandeel bijna verdubbeld (+93,52 procent). Het aandeel schoolverlaters dat aan de slag ging, daalde dan weer met een kwart in dezelfde periode.

Die evolutie is door verschillende factoren te verklaren. 'Enerzijds zijn er nu (meer) oudere werknemers beschikbaar op de arbeidsmarkt, al dan niet uit vrije keuze. Kennelijk hechten werkgevers ook meer dan vroeger belang aan de ervaring die deze oudere werknemers meebrengen', zegt directeur van Acerta Consult Tom Vlieghe. 'Anderzijds worden jongeren schaarser op de arbeidsmarkt omdat ze langer studeren en dus later instromen.'

Uit het onderzoek van Acerta blijkt nog dat 55-plussers, ondanks de sterke stijging, nog maar 5,33 procent van de aanwervingen representeren. Vooral in de social profit werden met 5,52 procent van de aanwervingen met contract van onbepaalde duur, veel 55-plussers aangenomen. En onder de aangeworven arbeiders is over de sectoren heen zelfs 6,34 procent ouder dan 55. In de grote bedrijven met meer dan 500 werknemers zijn ze het slechtst vertegenwoordigd: in slechts 1,69 procent van de gevallen werd gekozen voor werknemers ouder dan 55 jaar.

◆ Vakantie voor schoolverlaters

In België hebben werknemers recht op verlofdagen, waarvan het aantal afhangt van hun daadwerkelijke of daarmee gelijkgestelde prestaties in het voorgaande jaar (referentiejaar). Buiten de toekenning van extralegaal verlof hebben werknemers die het hele referentiejaar hebben gepresteerd het volgende jaar recht op 4 weken betaald verlof. Maar wat gebeurt er voor jonge werknemers die onlangs de schoolbanken hebben verlaten en nog geen volledig jaar hebben gewerkt?

Om jonge werknemers in staat te stellen 4 volledige weken verlof te krijgen in het jaar dat volgt op het jaar van hun aanwerving heeft de wet aan aanvullend verlofstelsel ingevoerd: de "jeugdvakantie". Met dit stelsel kunnen jonge werknemers zoals de andere werknemers 4 weken verlof krijgen door hun "gewone" verlofdagen (evenredig aan het aantal gewerkte of daarmee gelijkgestelde maanden tijdens het referentiejaar) aan te vullen met "jeugdvakantiedagen" die gedekt worden door een werkloosheidsuitkering. Deze laatste kunnen zelfs worden toegekend als zij niet tijdens de hele referentieperiode hebben gewerkt.

Om er recht op te hebben, moet de jonge werknemer verschillende voorwaarden vervullen:

- Jonger dan 25 jaar zijn op 31 december van het referentiejaar;
- Zijn studies (zijn opleiding of zijn vorming) hebben voltooid;
- Hebben gewerkt als een werknemer in het kader van een of meer arbeidsovereenkomsten gedurende ten minste een maand (van minstens 13 daadwerkelijk gewerkte of daarmee gelijkgestelde dagen).

Om "jeugdvakantie" te kunnen krijgen, moet de jonge werknemer bij de Hulpkas voor werkloosheidsuitkeringen (HVW) het formulier "C103-jeugdvakantie-werknemer" indienen dat beschikbaar is op de website van de RVA.

De werkgever op zijn beurt doet:

- een elektronische aangifte scenario 9 "Aangifte voor het vaststellen van het recht op jeugd- of seniorvakantie" (waarvan een kopie wordt overhandigd aan de werknemer);
- een elektronische aangifte scenario 10 "Maandelijks aangifte van de uren jeugd- of seniorvakantie".

Deze extra verlofdagen mogen echter slechts worden opgenomen door de jonge werknemer wanneer zijn gewone verlofdagen uitgeput zijn.

Zoals hierboven vermeld, is het aantal verlofdagen in België evenredig aan de prestaties van het voorgaande jaar. De "Europese vakantie" stelt werknemers die geen recht hebben op 4 weken betaald verlof (schoolverlaters, werknemers die van de openbare sector naar de privésector gaan, werklozen die weer aan het werk gaan, ...) in staat om verlofdagen te krijgen onder bepaalde voorwaarden.

De jonge werknemer die onlangs de schoolbanken heeft verlaten, kan zijn gewoon verlof aanvullen met "Europese vakantie" wanneer hij in dienst treedt bij één of meer werkgevers en daadwerkelijk heeft gewerkt (of daarmee gelijkgesteld) gedurende 3 maanden ("*startperiode*").

Het aantal dagen "Europese vakantie" wordt bepaald op basis van:

- de status van de werknemer (arbeider of bediende);
- het stelsel waarin hij tewerkgesteld is (6 dagen per week of minder);
- het aantal gewone verlofdagen waarop de werknemer aanspraak kan maken (die door dit mechanisme niet meer dan 4 weken betaald verlof kan krijgen).

De "Europese vakantie" wordt slechts verleend als de werknemer die ze aanvraagt zijn gewone verlofdagen heeft uitgeput.

In vergelijking met de "jeugdvakantie" vormt de "Europese vakantie" een financieel minder interessante optie voor de jonge werknemer. De door de werkgever voor de aanvullende vakantiedagen toegekende bezoldiging is immers een voorschot op het dubbel vakantiegeld voor het volgende jaar. Het recht op aanvullende vakantiedagen is daarentegen onderworpen aan minder strenge eisen, omdat het al in het jaar van de aanwerving wordt verleend (voor zover er een startperiode gepresteerd werd).

Het is belangrijk te benadrukken dat de aanvullende vakantiedagen alleen worden toegekend op uitdrukkelijke vraag van de werknemers.

Bovendien vormen deze verlofdagen (of het nu om “jeugdvakantie” of om “Europese vakantie” gaat) geen financiële last voor de onderneming, aangezien ze worden gefinancierd hetzij door de RVA (jeugdvakantie) of door het toekomstige dubbel vakantiegeld (Europese vakantie).

Voor meer info:

<http://www.rva.be/nl/documentatie/infoblad/t11>

<https://www.vdab.be/wegwijs/vakantie.shtml>

◆ De korte of lange shift

Er is een onderzoek gedaan naar de impact van korter of langer werken op de psychische vermoeidheid.

De analyses in dit rapport nuanceren op een aantal punten de common sense opvatting dat kortere (parttime) werktijden zonder meer een positieve impact hebben op het welzijn en de gezondheid van werknemers en dat overwerk en lange werktijden per se in meer werkstressklachten resulteren. Zo blijken er nauwelijks verschillen in het voorkomen van psychische vermoeidheidsproblemen tussen werknemers in een viervijfdejob en werknemers in een voltijds arbeidstijdregime. Waar we in 2016 bij voltijders een aandeel van 34,2% met werkstress registreren, ligt dit aandeel bij grote deeltijders zelfs iets hoger op 36,4%. Nader onderzoek levert ondersteuning voor twee mogelijke verklaringen voor deze contra-intuïtieve vaststelling. Enerzijds kunnen we er van uit gaan dat de overstap van een voltijdse naar een deeltijdse job zelden gepaard gaat met een overeenkomstige reductie van de werklast en aanpassing van het takenpakket. ‘Mensen werken vandaag vier vijfde en doen nu in vier dagen hetzelfde werk als voordien in vijf dagen’, zo kan de redenering in vulgariserende termen geformuleerd worden. Viervijfde medewerkers blijken even frequent als hun voltijdse collega’s met een hoge werkdruk en/of emotionele belasting te worden geconfronteerd, wat gevolgen heeft voor de psychische vermoeidheid van de betrokkenen. Anderzijds vinden we ook bevestiging voor de hypothese dat de optie voor parttime-werk vooral gemaakt wordt door werknemers, die - omwille van een afnemende veerkracht, beginnende gezondheidsproblemen of specifieke zorgverantwoordelijkheden - op de limieten van hun kunnen stoten. De overstap naar een deeltijdse werkformule is dan een middel om draaglast en draagkracht opnieuw in balans te brengen. De ‘tegenvallende’ werkstresscores van (grote) deeltijders mogen ons daarom niet op het verkeerde been zetten: de formule draagt ook bij tot de duurzame inzetbaarheid van werknemers die het moeilijk hebben om aan boord te blijven. Volledigheidshalve vermelden we hier ook dat kleine deeltijders (met een aandeel van 28,2% met werkstressklachten) een significant gunstiger rapport voor psychische vermoeidheid laten optekenen in vergelijking met voltijders en grote deeltijders. Overwerk en lange werktijden lijken - op het eerste gezicht - wel duidelijk samen te hangen met werkstress. Van de voltijdse werknemers, die geen of sporadisch overuren maken, wordt 26,6% geconfronteerd met werkstressklachten. Dit aandeel stijgt naar 36,8% bij regelmatig overwerk met inhaalrust en naar 43,7% bij matig structureel overwerk (gemiddeld effectieve wekelijkse prestatietijd ≤ 45 uur). In de groep intensieve overwerkers (> 45 uur/week) heeft zowat de helft van de betrokkenen (49,3%) met werkstress te kampen. Fijnmaziger analyses laten evenwel zien dat deze hoge prevalentiescores deels op het conto komen van hoge psychosociale taakeisen, de dominante verklarende factor voor psychische vermoeidheidsproblemen. Systematische

overwerkers blijken immers vaker terug te vinden in dit soort jobs, gekenmerkt door een problematisch hoge werkdruk en/of emotionele belasting. Terwijl van de werknemers, die zelden of nooit overuren maken, een derde geconfronteerd wordt met hoge taakeisen (33,5%), loopt het corresponderende aandeel op tot ruim de helft bij regelmatig overwerk met inhaalrust (54,9%), over bijna twee derde bij matig structureel overwerk (61,8%), tot drie kwart bij intensieve overwerkers (75,4%). Een substantiële fractie van de gevonden (bivariate) samenhang tussen overwerk en psychische vermoeidheidsproblemen kan dus op de rekening geschreven worden van hoge werkdruk en emotionele belasting in de werksituatie.

Deze vaststelling neemt niet weg dat er een (beperkter) netto-effect van de variabele 'overwerksituatie' op psychische vermoeidheid kan worden aangetoond en dat precies de combinatie van hoge taakeisen en overwerkpraktijken resulteert in pieken in de prevalentiescores voor werkstressklachten (oplopend van 53% bij overwerk met inhaalrust over 58,0% bij matig structureel overwerk tot 59,6% bij intensief overwerk). De arbeidsduur blijkt daarentegen wel een cruciale en quasi-rechtlijnige voorspeller van evenwicht versus onevenwicht in de werk-privé-balans. Terwijl in de groep van kleine deeltijders 5,0% en in de groep van grote deeltijders 10,6% werk-privé-combinatieproblemen rapporteert, noteren we bij voltijders een aandeel van 13,5% dat moeilijkheden signaleert om arbeid, gezin en sociaal leven op elkaar af te stemmen. Wanneer deze voltijders systematisch overwerken loopt de omvang van de probleemgroep verder op: tot 19,2% bij matig structurele overwerkers (gemiddeld effectieve wekelijkse prestatietijd \leq 45 uur) en tot 35,5% bij intensieve overwerkers ($>$ 45 uur/week). Maar de analyses laten ook hier zien dat nog andere werkkenmerken een belangrijke rol spelen bij het werk-privé-combinatiestuk: psychosociale taakeisen (al dan niet hoge werkdruk en/of emotioneel belastend werk), de ondersteuning door de direct leidinggevende, de voorspelbaarheid van het werkrooster en pendeltijden blijken eveneens factoren 'met impact'. Zo leert een analyse-oefening dat van de voltijders die slechts sporadisch overwerken of overuren via inhaalrust kunnen compenseren, in een job met acceptabele taakeisen, een adequaat coachende chef, een voorspelbaar werkrooster en dichtbij huis (dagelijkse pendeltijd $<$ 1 uur) slechts 1,4% met werk-privé-combinatieproblemen geconfronteerd wordt. Een meer-sporenaanpak lijkt daarmee de sleutel tot succes in de zoektocht van organisaties naar betere evenwichten in de werk-privé-balans.

Lees het volledige rapport via:

<https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/de-korte-of-de-lange-shift-rapport>

VARIA

◆ Wat verandert er in augustus?

Zoals elke maand veranderen er ook nu weer enkele zaken. Hierbij een overzicht.

- **Vanaf 1 augustus 2018 staan de steden en gemeentes in om aanvragen tot verandering van voornaam te behandelen. De procedure zal ook sneller verlopen. Veranderen van familienaam blijft wel een federale bevoegdheid maar ook daar zijn er nieuwigheden.**

Veranderen van voornaam

Als u wil veranderen van voornaam, kan u vanaf 1 augustus dus enkel aankloppen bij de administratie van uw gemeente. Alle informatie, ook over de kostprijs van de procedure, krijgt u van uw gemeentediensten.

Tot welke gemeente moet u zich richten?

- Als u in België gedomicilieerd bent: de gemeente waar u bent ingeschreven (of de gemeente waar het kind is ingeschreven als het gaat over een verzoek van een minderjarige).
- Als u niet meer in België bent gedomicilieerd: de Belgische gemeente waar u laatst was ingeschreven.
- Als u nooit in België bent gedomicilieerd: de stad Brussel.

Alle praktische aspecten van de nieuwe procedure (zoals het standaardformulier voor aanvragen tot voornaamsverandering) zijn opgenomen in [de omzendbrief van 11 juli 2018\(externe link\)](#).

Volg op 30 augustus 2018 van 12 uur tot 14 uur het online seminar [Up-to-date straf- en strafprocesrecht](#) met Philip TRAEEST

Veranderen van familienaam

Als u uw familienaam wil veranderen, richt u zich zoals voorheen tot de dienst Naamsverandering van de FOD Justitie.

Wat verandert er wel vanaf 1 augustus?

- Vanaf 1 augustus 2018 zal een toegestane naamsverandering definitief zijn vanaf de publicatie ervan in het Belgisch Staatsblad. De mogelijkheid voor een derde om zich hiertegen te verzetten tot 60 dagen na de publicatiedatum is dus afgeschaft. Iedereen die zich verzet, moet de beslissing betwisten voor de Raad van State.
- De procedure verloopt sneller. Vroeger was de gemiddelde duur 12 tot 18 maanden. Ze zal voortaan verminderd kunnen worden tot 6 tot 12 maanden.
- De prijs voor een verzoek tot naamsverandering bedraagt 140 euro (behalve in het uitzonderlijk geval van vreemdelingen zonder naam die een verzoek hebben ingediend om de Belgische nationaliteit te verkrijgen). De aanpassing drong zich op omdat het tarief niet meer geïndexeerd was sinds 1987. De naamsverandering heeft een belangrijke juridische waarde en is slechts per uitzondering mogelijk. De kostprijs van de procedure wil een onbezonnen gebruik ervan ontmoedigen. Het nieuwe tarief leunt aan bij de gemiddelde kostprijs van een vergelijkbare procedure in de buurlanden (Frankrijk, Duitsland, Hertogdom Luxemburg). In vergelijking met sommige andere landen (Nederland, Zwitserland en sommige Amerikaanse Staten) is het nog steeds opmerkelijk lager.
- **Wijziging van de wet houdende organisatie van het beroep van vastgoedmakelaar**

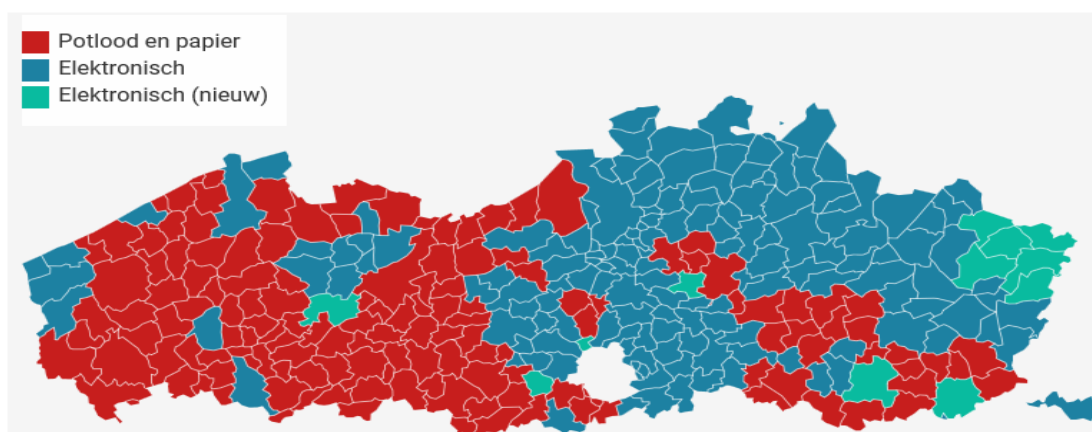
De 7 krachtlijnen van dit voorstel zijn de volgende:

1. De invoering van een wettelijke verplichting tot afscheiding van het professioneel vermogen van het privévermogen van de beroepsbeoefenaar
2. De invoering van een wettelijke plicht tot snelle afhandeling of plaatsing op een rubriekrekening
3. De bepaling van de minimale eisen waaraan een derdenrekening en een rubriekrekening moeten voldoen
4. Een effectieve controle op de naleving van deze verplichtingen
5. Garanties tegen de insolventie van de beroepsbeoefenaar inbouwen
6. Een regeling voor gelden die langdurig geplaatst staan op kwaliteitsrekeningen
7. Aandacht voor de inwerkingtreding

Teneinde voldoende tijd te laten aan de vastgoedmakelaars om zich in regel te stellen met de eisen opgenomen in deze wet alsook het Beroepsinstituut van vastgoedmakelaars in staat te stellen zijn werking en reglementen hieraan aan te passen, wordt bepaald dat de wet voor wat het deel betreffende de kwaliteitsrekening betreft pas in werking treedt op de eerste dag van de zevende maand na publicatie in het Belgisch Staatsblad. Dat is 1 augustus 2018. Lees de **volledige tekst** van [de wet van 21 december 2017 \(BS 22 januari 2018\) tot wijziging van de wet van 11 februari 2013 houdende organisatie van het beroep van vastgoedmakelaar](#)

◆ 2018: gemeenteraadsverkiezingen

Over twee maanden zijn het weer gemeenteraads- en provincieraadsverkiezingen. Voor de eerste keer ooit zullen de inwoners van een meerderheid van de Vlaamse gemeenten elektronisch kunnen stemmen. De inwoners van 163 gemeenten mogen dit jaar digitaal stemmen, dat zijn er twaalf meer dan bij de vorige lokale verkiezingen in 2012. In 145 gemeenten wordt nog met potlood en papier gestemd. Zes jaar geleden was de verhouding nog omgekeerd, met 151 digitale gemeenten en 157 analoge. In West-Vlaanderen kunnen ze maar in negen gemeenten elektronisch stemmen. Ook in Oost-Vlaanderen stemt de meerderheid nog met potlood en papier, terwijl in Antwerpen nog maar vier gemeenten niet zijn overgestapt. Overschakelen van potlood en papier naar de stemcomputer kost uiteraard geld, meteen de belangrijkste reden waarom in 2018 nog altijd niet elke gemeente is overgestapt. De kostprijs voor de acht nieuwe Limburgse gemeenten loopt bijvoorbeeld op tot 1,7 miljoen euro. Bron en kaart: De Morgen

De PVDA wil een sprong vooruit maken in 33 steden en gemeenten in het noorden en het zuiden van het land. De partij wil verkozenen die in de gemeenteraad de spreekbuis zijn van al wie actievoert voor een stad op mensenmaat.

Momenteel heeft de PVDA verkozenen in twaalf gemeenten. "In 2018 willen we doorbreken in alle provinciehoofdplaatsen en in de grote en middelgrote steden van het land. We willen een authentiek-linkse stroming lanceren en die stap voor stap versterken met het oog op 2019", zegt PVDA-voorzitter Peter Mertens. De PVDA dient bij de komende gemeenteraadsverkiezingen in 64 gemeenten lijsten in en wil uiteraard in elk daarvan vooruitgaan. Maar in 33 grote en middelgrote steden wil ze ook een of meer verkozenen halen, die deze gemeenten helpen veranderen in haarden van verzet tegen vastgoedbaronnen en haatzaaiers en tegen de achterkamerpolitiek.

Bron:

https://pvda.be/artikels/pvda-wil-doorbreken-de-steden?utm_source=pvda2018-07-13&utm_medium=email&utm_content=html&utm_campaign=portalnewsletter

Nog een partij die wil opkomen is VOLT.

Volt is een pan-Europese, progressieve beweging die staat voor een nieuwe en inclusieve manier van politiek bedrijven en die alle Europese burgers echte verandering wil brengen. Er is een nieuwe pan-Europese aanpak nodig om de huidige en toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden, zoals - onder andere - klimaatverandering, economische ongelijkheid, migratie, internationale conflicten, terrorisme en de gevolgen van de technologische revolutie voor onze werkgelegenheid. Nationale partijen staan machteloos tegenover deze uitdagingen, omdat ze de nationale grenzen overschrijden en door ons Europeanen, als één volk, moeten worden aangepakt. Als transnationale partij zijn wij van mening dat we de Europese bevolking kunnen helpen zich te verenigen, een gedeelde visie en begrip te creëren, goede praktijken uit te wisselen over het hele continent en gezamenlijk beleid te ontwikkelen. Meer info via:

<https://www.voltbelgie.org/about> en <https://www.facebook.com/VoltBelgium/>

en <https://www.facebook.com/VoltBelgium/>

◆ Vergrijzing kost extra

Tegen 2040 besteedt ons land 3,5 procent van het bruto binnenlands product (bbp) extra aan sociale uitgaven. Dat is 15,4 miljard euro.

De Belgische bevolking vergrijst en dat brengt hogere kosten voor de pensioenen en de gezondheidszorg met zich mee. Daardoor vloeit tegen 2040, op de piek van de vergrijzing, 28,7 procent van het bbp naar sociale uitgaven.

Vorig jaar gaven de Belgische overheden 25,1 procent van het bbp uit aan sociale uitgaven. De komende 20 jaar komt daar dus 3,5 procent van het bbp boven op, blijkt uit het jaarlijkse rapport van de Studiecommissie voor de Vergrijzing.

Afgezet tegenover het bbp van vandaag is dat een meeruitgave van 15,4 miljard euro. Dat is meer dan twee keer het huidige budget voor de uitbetaling van de werkloosheidsuitkeringen, het brugpensioen en stelsels als het tijdskrediet en loopbaanonderbreking.

In haar nieuwe rapport toont de Vergrijzingscommissie zich pessimistischer dan vorig jaar. Toen vermoedden de experts nog dat de uitgaven zouden stijgen met 3,2 procent van het bbp.

De rapporten van de Vergrijzingscommissie zijn een maatstaf voor de betaalbaarheid van onze sociale zekerheid. Zo bleek uit het rapport van 2015 dat de hervormingen van de regering-Michel, zoals de verhoging van de pensioenleeftijd tot 67 jaar, de sociale zekerheid betaalbaar houden.

'Tegenover enkele jaren geleden doen we het nog altijd beter en dat is dankzij onze hervormingen', zegt minister van Pensioenen Daniel Bacquellaine (MR). 'Volgens de Vergrijzingscommissie is de kostprijs van de vergrijzing door onze hervormingen met 2 procent van het bbp gedaald.'

Het Vergrijzingsrapport botst steevast op kritiek. Zo wijzen economen erop dat de Vergrijzingscommissie uitgaat van een forse groei van de productiviteit van de werknemers – al heeft ze die groei dit jaar wel iets naar beneden bijgesteld. Die bijstelling is de belangrijkste reden waarom de vergrijzingskosten in het nieuwe rapport iets hoger worden ingeschat. Volgens critici zijn de verwachtingen voor de productiviteit nog steeds niet realistisch, waardoor de factuur uiteindelijk veel hoger zal uitvallen.

De Vergrijzingscommissie maakt prognoses tot 2070. Tegen dan zouden we 27 procent van het bbp uitgeven aan sociale uitgaven. Dat de kostprijs tegen dan lager uitvalt dan in 2040 komt doordat de piek van de vergrijzing tegen dan achter de rug is.

Blijven een stevige economische groei en een hoge productiviteitsgroei uit, dan ontploft de factuur. In dat geval kunnen de vergrijzingskosten tegen 2070 stijgen met 4,4 procent van het bbp of bijna 20 miljard euro. Bron: De Tijd.

◆ Vakantie ontstresst

Niets zo goed als een deugddoende vakantie om uzelf te ontstressen. Een vakantie is ideaal om je hoofd even helemaal leeg te maken, je volledig te ontspannen en je batterijen weer op te laden.

Maar lang niet iedereen maakt tijd voor een vakantie. Uit onderzoek blijkt dat bijvoorbeeld in de Verenigde Staten maar de helft van de werknemers hun betaalde verlofdagen opnemen. En de reden daarvoor is heel duidelijk: concurrentie. Bepaalde werknemers hebben schrik dat hun baas een verkeerd beeld van hen krijgt, zeker wanneer collega's geen vakantie nemen. Anderen zijn dan weer bang hun job te verliezen, want verlof nemen wil zeggen dat je werkethiek niet is zoals het hoort.

En toch kun je maar beter een week, of zelfs drie, vakantie nemen. Want wie niet regelmatig verlof neemt, loopt meer risico op een burn-out. En dat is wel het laatste wat je wil. Heb jij nood aan vakantie? Deze 12 signalen vertellen het je.

1. Je hebt voortdurend last van stress, hoofdpijn, rugpijn en/of maagproblemen;
2. Je raakt maar moeilijk in slaap en bovendien word je 's nachts regelmatig wakker;
3. Je mist belangrijke gebeurtenissen in je leven, en die van je geliefden;
4. Je maakt meer fouten op het werk;
5. Je bent niet meer zo enthousiast over je job;
6. Je bent je gevoel voor humor kwijt;
7. Kleine uitdagingen lijken wel bergen die je moet beklimmen;
8. Je hele leven staat in het teken van je werk;
9. Het enige waar je aan kunt denken, is je job;
10. Je maakt ongezonde beslissingen om met je stress om te gaan;
11. Je hebt geen energie om leuke dingen te doen.
12. Je dagdroomt de hele dag door over allerlei dingen.

Herkenbaar? Neem dan zo snel mogelijk vakantie om helemaal te ontstressen en je zal zien dat je nadien weer de perfecte balans tussen werk en privé vindt.

Bron: Jobat.

◆ Vrijwilligerswerk

Het actieplan van Vlaams minister-president Geert Bourgeois (N-VA) en minister van Jeugd Sven Gatz (Open VLD) is goedgekeurd door de Vlaamse regering, na consultatie van de verschillende adviesraden. Nu kan er verder worden gewerkt aan de uitrol van het traject. Naast de Vlaamse zullen daar ook de federale en de lokale overheden bij betrokken worden.

Een beter statuut, minder papierwerk en minder regels. Dat zijn de basisingrediënten in het actieplan van het Gecoördineerd Vlaams Vrijwilligersbeleid.

Het actieplan heeft 3 doelstellingen: een beter wetgevend kader en statuut, betere informatie en ondersteuning en minder regels. Er zijn acties op zowel Vlaams, federaal als lokaal niveau voorzien. Bekijk de presentatie 'Gecoördineerd Vlaams Vrijwilligersbeleid in een notendop'.

Het Vlaams Regeerakkoord (2014-2019) belooft werk te maken van een gecoördineerd vrijwilligerswerk. Als Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk hamerden we hier al langer op, bijvoorbeeld met ons memorandum voor de verkiezingen (PDF).

Het regeerakkoord maakt daar nu werk van:

“De bescherming van vrijwilligers is nu te fragmentarisch geregeld, met diverse ongelijkheden tot gevolg. De toenemende bureaucratisering zet een rem op het vrijwilligerswerk. We ontwikkelen daarom een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid. De versnippering van expertise en informatiekanalen pakken we aan.”

Raadpleeg het Vlaams Regeerakkoord (PDF) en zoek op het begrip ‘vrijwilliger’. Onder andere de ondersteuning van de vrijwilligers in de zorg, in de sport, in het kader van inburgering, binnen de erfgoedsector... komt aan bod.

Wat gebeurt er?

- Vlaams Cultuurminister Sven Gatz maakt werk van dit gecoördineerd vrijwilligersbeleid. Hij gaf op 4 maart 2015 (videoverslag) en 27 mei uitleg in het Vlaams Parlement. Het videoverslag van 27 mei 2015 kan je hier rechtstreeks bekijken.
- 22 december 2017 keurt de Vlaamse Regering definitief het geactualiseerd Actieplan Vrijwilligerswerk (PDF) goed. Lees het artikel op dredactie.be
- De Vlaamse Regering keurt 6 juli 2018 het ontwerp van overeenkomst goed tussen vzw Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk en de Vlaamse Gemeenschap 2018-2022. Bedoeling is het huidige Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk (VSVW) te verbreden naar een Vlaams expertisecentrum vrijwilligerswerk. Het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk krijgt daarvoor een aantal bijkomende opdrachten, die worden verankerd door de nieuwe beheersovereenkomst. Meer info via:

<https://www.vlaanderenwilligt.be/gecoördineerd-vlaams-vrijwilligersbeleid/>

<https://www.vlaanderenwilligt.be/ledendag-2018/>

BOEKEN

◆ Loon, prijs en winst

Dit werk van Marx ontstond als manuscript van een voordracht, die hij op twee zittingen van de Algemene Raad van de Eerste Internationale, op 20 en 27 juni 1865, in Londen heeft gehouden.

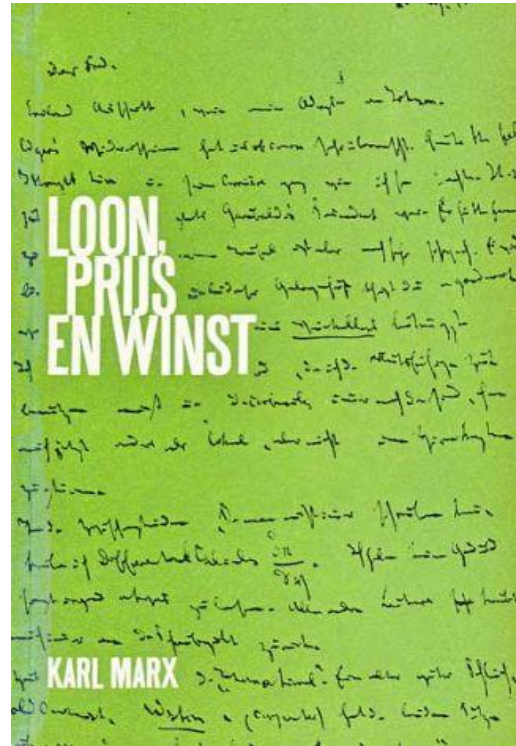
1. Kan de sociale en materiële toestand van de arbeidersklasse door hogere lonen verbeterd worden?
2. Hebben de bemoeiingen van de vakverenigingen om hogere lonen te bereiken niet een schadelijke uitwerking op andere industrietakken?

De voordrachten werden op verzoek van Marx niet gepubliceerd, omdat zij vele nieuwe inzichten behelsden, die Marx pas in ‘Het Kapitaal’ (1867) wilde publiceren

In 1898 werd het door Marx' dochter Eleanor Aveling als brochure uitgegeven, voorzien van een voorwoord van Edward Aveling, die ook de titels voor de eerste zes hoofdstukken (hier tussen haakjes geplaatst) toevoegde. De onderhavige uitgave is gebaseerd op de Duitse uitgave Karl Marx/Friedrich Engels : Werke, deel 16, en vergeleken met de Engelse uitgave naar het oorspronkelijke manuscript.

Inhoud:

- [Woord Vooraf + Inleiding](#)
- [1. Productie en lonen](#)
- [2. Productie, loon, winst](#)
- [3. Lonen en geldcirculatie](#)
- [4. Vraag en aanbod](#)
- [5. Lonen en prijzen](#)
- [6. Waarde en arbeid](#)
- [7. De arbeidskracht](#)
- [8. De productie van de meerwaarde](#)
- [9. De waarde van de arbeid](#)
- [10. Winst wordt gemaakt door de verkoop van een waar tegen haar waarde](#)
- [11. De verschillende delen, waarin de meerwaarde uiteenvalt](#)
- [12. De algemene verhouding tussen winsten, arbeidslonen en prijzen](#)
- [13. De belangrijkste gevallen van strijd voor loonsverhoging of van verzet tegen verlaging](#)
- [14. De strijd tussen kapitaal en arbeid en zijn gevolgen](#)

<https://nl.marxisme.be/2010/01/marx-loon-prijs-en-winst/>

◆ De oorsprong van het gezin

Volgens de materialistische opvatting is het in de geschiedenis in laatste instantie beslissende moment de productie en reproductie van het onmiddellijke leven. Deze draagt echter zelf weer een dubbel karakter. Enerzijds de voortbrenging van middelen van bestaan, van voedingsmiddelen, kleding, woning en de daarvoor nodige werktuigen; anderzijds de voortbrenging van de mensen zelf, de voortplanting van de soort. De maatschappelijke instellingen, waaronder de mensen van een bepaald historisch tijdperk en van een bepaald land leven, worden bepaald door beide soorten van de productie: enerzijds door de trap van ontwikkeling van de arbeid, anderzijds door die van het gezin. Hoe minder de arbeid nog is ontwikkeld, hoe beperkter de hoeveelheid van zijn voortbrengselen en dus ook de rijkdom van de maatschappij is, des te sterker schijnt de maatschappelijke orde beheerst te zijn door geslachtsbanden. Onder deze op geslachtsbanden berustende geleding van de maatschappij ontwikkelt zich intussen meer en meer de productiviteit van de arbeid; en daarmee de particuliere eigendom en de ruil, de verschillen in rijkdom, de mogelijkheid vreemde arbeidskracht productief te gebruiken en daarmee de grondslag van de klassentegenstellingen, nieuwe sociale elementen die in de loop van generaties de oude maatschappijstructuur aan de nieuwe toestanden trachten aan te passen, totdat tenslotte de onverenigbaarheid van deze beide tot een volledige omwenteling leidt. De oude op

geslachtsverbonden berustende maatschappij barst bij de botsing tussen de nieuw ontwikkelde maatschappelijke klassen uiteen; een nieuwe maatschappij treedt in haar plaats, samengevat in de staat waarvan de lagere eenheden niet langer geslachtsverbonden zijn, maar territoriale verbonden, een maatschappij waarin de gezinsverhoudingen geheel door de eigendomsverhoudingen worden beheerst en waarin zich nu de klassentegenstellingen en de klassenstrijd, die de inhoud van de gehele tot nu toegeschreven geschiedenis vormen, vrijelijk ontplooiën.

In de volgende uiteenzetting zal de lezer in het algemeen gemakkelijk onderscheiden, wat van Morgan afkomstig is en wat ik er aan heb toegevoegd. In de historische hoofdstukken over Griekenland en Rome heb ik mij niet tot Morgans gegevens beperkt, maar ze aangevuld met wat tot mijn beschikking stond. De hoofdstukken over de Kelten en de Duitsers zijn voornamelijk van mij; Morgan beschikte hier bijna alleen over bronnen uit de tweede hand en voor de Duitse toestanden – behalve Tacitus – slechts over de slechte liberale vervalsingen van de heer Freeman. De economische uiteenzettingen, die bij Morgan voor zijn doel voldoende, voor mijn doel echter ten enenmale onvoldoende waren, zijn alle door mij opnieuw bewerkt. En tenslotte ben ik, zoals vanzelf spreekt, verantwoordelijk voor alle gevolgtrekkingen, voor zover Morgan niet uitdrukkelijk wordt aangehaald. Bron:

<https://nl.marxisme.be/2009/12/oorsprong-van-gezin-particuliere-eigendom-en-staat-voorwoord/>

◆ De oorsprong van het christendom

Karl Kautsky: De oorsprong van het christendom

Welk standpunt men ook tegenover het christendom mag innemen, in ieder geval moet men erkennen dat het een van de reusachtige verschijnselen is van de ons bekende geschiedenis der mensheid. Men kan zich niet verzetten tegen een gevoel van grote bewondering, bij het aanschouwen van de christelijke kerk, die bijna tweeduizend jaar oud is, en nog steeds vol levenskracht voor ons staat, in veel landen zelfs krachtiger dan de staatsmacht. Zo wordt alles wat er toe bijdraagt dit kolossale verschijnsel te begrijpen, dus ook de studie van de oorsprong van deze organisatie, hoewel ze ons eeuwen terugvoert, tot een hoogst actuele zaak van grote praktische betekenis.

De christelijke kerk is een organisatie tot overheersing geworden, die of de belangen van haar eigen machthebbers dient, of die van andere, wereldlijke machthebbers, die zich van haar meester wisten te maken. Wie deze machthebbers bestrijdt, moet ook de kerk bestrijden. Zo heeft zich de strijd om de kerk, evenals die tegen de kerk, ontwikkeld tot een partijzaak waar economische belangen van het grootste gewicht mee in verband staan. Dit is maar al te zeer geschikt de onbevangenheid van het historisch onderzoek over de kerk te vertroebelen; lang ook heeft het er toe geleid dat de heersende klassen het onderzoek naar de oorsprong van het christendom geheel verboden, dat ze de kerk een goddelijk karakter toekenden, boven en buiten alle menselijke kritiek staande. Bron:

<https://www.marxists.org/nederlands/kautsky/1908/christendom/index.htm>

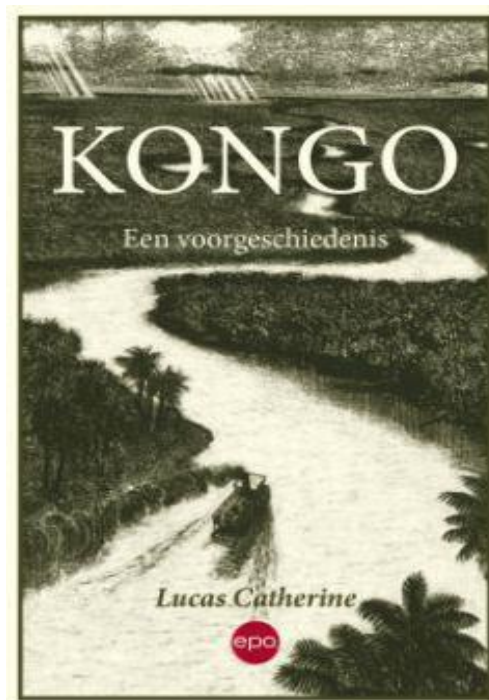
◆ Hoe Kongo Belgisch werd

Lucas Catherine. Kongo

Een voorgeschiedenis. EPO, Antwerpen, 2017
(214 pp.) ISBN 978-94-6267-090-7

Met 'Kongo – Een voorgeschiedenis' neemt Lucas Catherine de lezer mee op stap naar de tijden toen Kongo het privébezit werd van Belgisch koning Leopold II (die met de baard). Van de mythes die ons op de schoolbanken over 'de' Kongo werden bijgebracht blijkt zo goed als niets te kloppen. Kongo met K, niet met C, is geen tikfout. Waarom? Dat (en nog veel meer) leer je in dit boek.

Lucas Catherine is bij de meeste lezers van deze website al bekend van zijn boeken over Arabische geschiedenis, cultuur, culinaire tradities en over Palestina.

Zoals hij ooit zei in een gesprek met DewereldMorgen.be: “Mijn interesse voor Palestina is slechts een gevolg van mijn inzet tegen kolonisatie en alles wat daar mee te maken heeft.” Schrijven over Kongo (met K) is daar dan uiteraard deel van.

In dezelfde lijn schrijft de auteur ook over Palestina en de staat Israël, de enige nog overblijvende koloniale staat ter wereld.

Voor de 50-plussers onder ons was het nog een evidentie: spaaracties voor de armen in 'de' Kongo, die braaf en passief zouden wachten tot wij hen komen verlossen. Net als ieder ander jonge Belg in de jaren '60 deed ik er enthousiast aan mee. Ik was ook altijd zeer fier wanneer ik als kleine uk een centje mocht werpen in de 'offerblokjes' (zo werden ze genoemd) op de toonbank van zowat iedere winkel in Tervuren, het dorp van mijn jeugd. Die gingen bij het inwerpen van een muntstuk mooi wiegen, waarbij vooraan in een gleuf de boodschap 'Merci-Dank U' verscheen, (in het Frans eerst, *évidemment*).

Waarom veel Belgen nog altijd over 'de' Kongo mét lidwoord spreken heeft met de Franse taal te maken. In het Frans worden landen altijd zo met het bepaald lidwoord gezegd: 'la France, la Belgique, le Congo'. Dat werd door Vlamingen bewust of onbewust letterlijk overgenomen. Vandaag heeft dat gebruik een pejoratief misprijzende onderton. Toen wisten we niet beter en – toegegeven – ik bezondig er mij nog dikwijls aan.

Bron:

<http://www.uitpers.be/artikel/2017/07/10/hoe-kongo-belgisch-werd-zoals-we-op-school-leerden/>

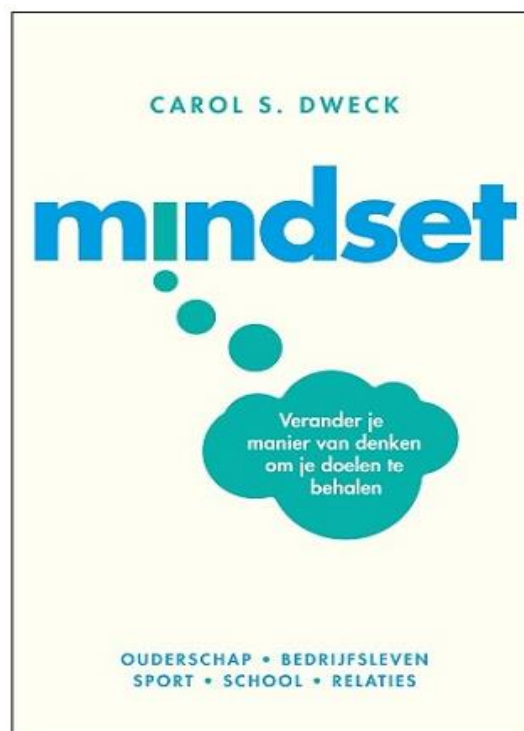
◆ Mindset

Verander je manier van denken om je doelen te behalen. Niet alleen onze vaardigheden en talenten zorgen voor succes, maar ook onze statische of op groei gerichte mindset.

De wereldberoemde psychologe Carol Dweck van Stanford University heeft, na tientallen jaren onderzoek naar prestatie en succes, een baanbrekend begrip ontdekt: de kracht van onze mindset.

Dweck legt uit dat het niet alleen onze vaardigheden en talenten zijn die voor succes zorgen, maar ook onze statische of op groei gerichte mindset. Ze maakt duidelijk waarom het prijzen van de intelligentie en het talent van onze kinderen niet bevorderlijk is voor hun zelfvertrouwen en prestaties, maar hun succes zelfs in de weg kan staan.

Met de juiste instelling kunnen we onze kinderen motiveren en hen helpen op school beter te presteren, en tegelijk op persoonlijk en professioneel vlak onze eigen doelen bereiken. Dweck onthult wat alle goede ouders, leerkrachten, topmanagers en sportlieden al weten en laat zien hoe een simpel idee over de werking van de hersenen, liefde voor leren en veerkracht kan creëren, die de basis vormen voor prestaties op elk terrein.

ANTIPESTTEAM

◆ Psychosociale risico's

Hoe worden op de Europese werkplekken psychosociale risico's aangepakt?

Nieuw rapport geeft bevindingen van de EU recentste Esener-2-analyse, die specifiek ingaat op psychosociale risico's. Hieruit blijkt dat betrokkenheid van de bedrijfsleiding en de werknemers van cruciaal belang is om werknemers in Europa tegen dit soort risico's te beschermen.

De nationale context is echter ook van belang. Zo bepalen een sterke economie, goede nationale initiatieven op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk (VGW) en culturele factoren in hoeverre psychosociale risico's worden aangepakt.

Het rapport gaat ook in op de praktische implicaties van deze bevindingen.

◆ Preventie van burn-out

Op 15 juni 2018 heeft de ministerraad het ontwerp van koninklijk besluit met betrekking tot de projecten voor de primaire preventie van burn-out op het werk (binnen de ondernemingen) goedgekeurd.

Dit besluit is het gevolg van het initiatief van de sociale partners dat tot stand kwam in het kader van de uitvoering van het interprofessioneel akkoord 2017-2018.

Een werkgever van de privésector of een paritair comité kan een subsidieaanvraag indienen ter ondersteuning van pilootprojecten die een geïntegreerde en pluridisciplinaire aanpak vooropstellen van de primaire preventie van psychosociale risico's en burn-out in het bijzonder.

Het moet gaan om acties van collectieve aard die kunnen bestaan uit begeleiding bij het bepalen, toepassen en evalueren van preventiemaatregelen, een onderzoeksproject of de ontwikkeling van preventie- of interventietools.

De uitvoering van een psychosociale risicoanalyse of de begeleiding van individuele werknemers met een burn-out vallen er niet onder.

De projectbegeleider moet beschikken over expertise en ervaring in de materie. Hij begeleidt het proces maar staat zelf niet in voor het toepassen van de maatregelen die eruit voortvloeien.

De procedure verloopt als volgt:

- Werkgevers dienen hun subsidieaanvraag in aan de hand van een elektronisch formulier. De sectoren doen dit per mail.
- De Nationale Arbeidsraad (NAR), met de hulp van experts, evalueert de ingediende projecten en geeft een gemotiveerd advies aan de minister van Werk die beslist.
- De subsidie bedraagt maximum 8.000 euro (excl. BTW) voor de projecten van werkgevers en maximum 24.000 euro voor de projecten van de sectoren. De subsidie wordt in twee schijven uitbetaald.
- Het project duurt maximaal 1 jaar.
- Na elke cyclus volgt een evaluatie, aan de hand van evaluatieverslagen die aan het einde van het project worden overgemaakt door de aanvragers, en de procedure en werkwijze kunnen worden aangepast.

Het jaarlijks budget van 500.000 euro voor de financiering van deze subsidies is afkomstig van de reeds bestaande werkgeversbijdrage van 0,10% voor risicogroepen.

In 2018 kunnen de projecten worden ingediend **vanaf 1 juli 2018 tot 15 september 2018** en worden ze uitgevoerd vanaf 15 december 2018 tot uiterlijk 14 december 2019.

Meer concrete informatie over de voorwaarden, de procedure, de rechtsgrond en **de toegang tot het aanvraagformulier** is beschikbaar op de website van de NAR:

[Burn-out Projecten voor primaire preventie van burn-out op het werk – Wat?](#)

◆ Agressie in het onderwijs

Vraag om uitleg over verbale en non-verbale agressie in het onderwijs, ook buiten de geregistreerde arbeidsongevallen van Jos De Meyer aan minister Hilde Crevits.

Voorzitter, minister, collega's, toen op de commissievergadering van 11 januari 2018 vragen om uitleg aan de orde kwamen over agressie tegen onderwijspersoneel, stelde de minister terecht dat elk geval van agressie er een te veel is, maar ook dat het niet vanzelfsprekend is om uit pieken en dalen algemene conclusies te trekken. AGODI rapporteerde over 2016 immers een stijging van 81 arbeidsongevallen van fysieke agressie tegenover slechts 65 in 2015. Vrij snel daarna bleek dat in 2017 slechts 59 zulke arbeidsongevallen waren aangegeven. Dat werd reeds op 19 februari 2018 gemeld in een persbericht van het kabinet van de minister.

Uitingen van agressie leiden echter niet steeds tot een arbeidsongeval. Uit een bevraging van de Christelijke Onderwijscentrale (COC) in mei 2018 blijkt dat agressie in onderwijs meer voorkomt dan men vermoedt. 63 procent van de meer dan 1000 respondenten geeft aan in het schooljaar 2017-2018 met een vorm van agressie geconfronteerd te zijn. Het overgrote deel, 85 procent van de respondenten, komt uit het secundair onderwijs, maar er kwamen ook meldingen uit andere onderwijsniveaus. Van de slachtoffers bij de respondenten werd 82 procent geconfronteerd met al dan niet verbale agressie, 18 procent werd geconfronteerd met fysiek geweld. Het gaat dan om een duw, de weg versperren, spuwen, gooien met voorwerpen, stoelen die door de klas vliegen tot in elkaar geslagen worden.

Minder dan 5 procent van de respondenten liet het incident optekenen in het 'register van feiten door derden' dat sinds 2002 wettelijk werd verplicht. 16 procent van de respondenten gaf volgens COC aan niet op de hoogte te zijn van het bestaan van dat register. Wellicht worden ook niet alle gevallen van verbale agressie beschouwd als een 'feit door derden'. Maar zelfs al heeft de COC-bevraging niet de allure van een uitgewerkt wetenschappelijk onderzoek, ze maakt wel duidelijk dat de aangegeven arbeidsongevallen slechts een beperkt deel weergeven van de incidenten met agressie op school.

Als de samenleving verruwt, is het niet onlogisch dat ook het onderwijs, dat er deel van uitmaakt, letterlijk mee deelt in de klappen, maar men mag zich daar niet bij neerleggen. Onderwijs moet integendeel kunnen meewerken aan opvoeding naar respectvol burgerschap.

Minister, hoe kan er worden gezorgd voor een duidelijker beeld van verbale en niet-verbale agressie op school, zonder taboes maar wel met respect voor de betrokken personen? Is het niet zinvol om ook aan te sturen op een registratie van verbale agressie?

Er wordt al gewerkt aan vorming die vertrouwenspersonen leert om slachtoffers van incidenten verder te helpen. Hoe kan er ook nog beter worden gewerkt aan preventie van verbale en niet-verbale agressie op school?

De voorzitter: Mevrouw Crevits heeft het woord.

Antwoord zie:

<https://www.vlaamsparlement.be/commissies/commissievergaderingen/1266277/verslag/1270546>

◆ Te hoge temperaturen op het werk

Slechte werkomstandigheden kunnen wrevel opwekken tussen de medewerkers onderling.

In de zomer kunnen hoge temperaturen verhinderen dat er in aanvaardbare omstandigheden kan gewerkt worden. De regelgeving verplicht de werkgever een aantal maatregelen te treffen om het ongemak te verminderen bij het overschrijden van bepaalde actiewaarden.

Overmatige warmte van klimatologische oorsprong wordt gemeten met een thermometer zijnde de WBGT thermometer. Zo'n thermometer houdt rekening met de luchttemperatuur, maar ook met de vochtigheidsgraad van de lucht en de tocht. De WBGT-index is meestal 5 tot zelfs 10 graden lager dan de waarde op een gewone thermometer.

Meer informatie daarover: Hoe meet u de temperatuur ?

Wanneer de WBGT-index de 29 overschrijdt bij lichte fysieke werkbelasting, 26 bij halfzware fysieke werkbelasting, 22 bij zware fysieke werkbelasting en 18 bij zeer zware fysieke werkbelasting, moet de werkgever de volgende maatregelen nemen:

- de werknemers tegen rechtstreekse zonnestraling beschermen;
- ervoor zorgen dat er verfrissende dranken worden verstrekt;
- binnen de 48 uren toestellen voor kunstmatige verluchting installeren;
- indien de overschrijding langer dan 48 uren aanhoudt rusttijden invoeren.

Het spreekt voor zich dat werkgevers niet moeten wachten tot de actiewaarden overschreden zijn om maatregelen te treffen, zodat hun werknemers hun taken kunnen uitoefenen zonder te lijden onder de hinder van de warmte.

Bij aanhoudend warm weer treden er ook dikwijls verhoogde ozonconcentraties op. Over de bescherming tegen ozon van klimatologische oorsprong zijn in de arbeidsreglementering geen afzonderlijke bepalingen opgenomen. Dat wil echter niet zeggen dat er geen maatregelen getroffen moeten worden.

Blootstelling aan ozon van klimatologische oorsprong dient beschouwd te worden als een arbeidsrisico waartegen preventieve maatregelen moeten worden voorzien. Omdat de ozonconcentratie binnenshuis beduidend lager is dan buitenshuis, moeten deze maatregelen zich vooral richten tot werknemers die in open lucht werken.

U vindt meer informatie onder het thema [Welzijn op het werk](#) > [Thermische omgeving](#)

◆ Sport en huiselijk geweld

Voor de match België-Engeland, moest de politie opnieuw op scherp staan. Dat was nodig, want geweld en rellen zijn vaste ingrediënten van een sport zoals de Wereldbeker Voetbal. Op sommige plaatsen was er na de overwinningvreugde ook hooliganisme en vandalisme die de feestvreugde kwamen bederven.

Helaas delen thuis ook vrouwen in de klappen: in Engeland steeg het partnergeweld tijdens het WK met minstens een kwart. Voor België zijn geen cijfers bekend, maar het is zeer reëel dat hier dezelfde problematiek aanwezig is.

Tijdens het WK en andere belangrijke sportevenementen gaan gepaard met alcohol, rivaliteit en testosteron. Het zijn stuk voor stuk risicofactoren voor intrafamiliaal en ander geweld. Tijdens de wedstrijd België - Engeland, om de derde plaats op het WK werd er in het VK gevreesd voor een opflakking van rellen op straat en geweld op vrouwen. Voor het eerste werd de politie massaal ingezet, maar het tweede, het geweld binnenskamers, is veel moeilijker te bestrijden. Groot-Brittannië trachtte de voorbije weken tijdens het WK de bevolking te sensibiliseren met posters van bloedende vrouwen.

Dat er een verband bestaat tussen belangrijke voetbalmatches en geweld is genoegzaam aangetoond in diverse wetenschappelijke studies, waarbij de Britten doorgaans de kroon spannen. Niet enkel neemt het partnergeweld toe, ook het aantal vechtpartijen swingt de pan uit.

Na de Wereldbeker in Zuid-Afrika (2010) steeg het aantal spoedopnames in Britse ziekenhuizen met een derde. Dat blijkt uit een studie die de opnames in 15 ziekenhuizen van nabij volgde voor, tijdens en meteen na de match. Gemiddeld waren er 44,6 opnames op deze spoeddiensten per dag tijdens de Wereldbeker-matchen, de meerderheid jonge mannen (tussen 18 en 34 jaar), minstens de helft onder invloed van alcohol, met een extra piek tijdens matches waaraan Engeland deelnam en nog het meest bij de ene match op een zaterdag. In vergelijking met jaren zonder Wereldbeker waren er gemiddeld een derde meer spoedopnames in 2010. Berekend werd toen ook dat 4 miljoen kijkers de matches volgden op café of op groot scherm, terwijl meer dan 13 miljoen kijkers thuis voor de televisie zaten. In publieke plaatsen volgden extra vechtpartijen en rellen de match en thuis moest vooral de partner het ontgelden.

Britse cijfers over geweld tijdens de voorbije FIFA Wereldbekers tonen een opvallende trend, zo stelt een studie uit 2013: het risico op partnergeweld stijgt wanneer Engeland deelneemt: met 26% wanneer het land wint en met 38% de match verloren wordt. Wanneer de match plaatsvindt in een weekend, pieken deze cijfers, in het bijzonder wanneer het gaat om de finale match.

De kans dat een door emoties overmande voetbalfan thuis uithaalt naar zijn partner heeft met diverse factoren te maken

Geweld tijdens belangrijke voetbaltoernooien is natuurlijk geen louter Brits fenomeen. In heel Europa lopen heethoofden rond, die met kledij en gezichtsbeschilderingen aangeven voor welke ploeg ze supporteren. Daar is meestal niks mis mee, zolang ze nuchter blijven, maar alcohol vloeit rijkelijk en wordt extra gepromoot en verkocht. Tijdens het Europees kampioenschap voetbal in 2016 vochten Russische hooligans met Britten in Frankrijk, uitgerust met wapens allerhande. De verhalen over buitensporige gevechten in en buiten het stadion na een belangrijke match zijn genoegzaam bekend. Buiten Europa is het niet beter.

In de Verenigde Staten neemt het partnergeweld op vrouwen met 10% toe wanneer de American National Football League een match verliest.

De kans dat een door emoties overmande voetbalfan thuis uithaalt naar zijn partner heeft met diverse factoren te maken: niet kunnen omgaan met frustratie, kwaadheid, alcohol- en drugconsumptie, een onevenwichtige machtsverhouding in de relatie en een toename van testosteron. Niet alleen de spelers zelf produceren meer testosteron tijdens een match, ook bij supporters die de match zeer geconcentreerd volgen gaat het testosteronniveau de hoogte in. Tijdens lang durende competities komen daar vaak nog discussies bij tussen partners over het afstemmen op voetbal op tv. Zij wil eens iets anders zien, en dat volstaat soms om zijn stoppen te doen doorslaan. Tijdens de Wereldbikers bereiken huiselijke ruzies over de keuze van het tv-programma een hoogtepunt.

Het is belangrijk dat mannen het verlies van hun ploeg leren relativeren en zich waardige supporters tonen, zowel in het stadion, op straat of thuis bij hun partners. En ter aanmoediging dit bekend supporterslied van de Liverpoolsupporters:

<https://www.youtube.com/watch?v=lnWkngTjFHM>

www.antipestteam.be

Voor de volledige informatie zie:

www.neutr-on.be

Samen tegen corruptie en onrecht

Gelieve deze nieuwsbrief naar al uw geledingen, familie, vrienden en kennissen te zenden.

Wie geen Nieuwsbrief meer wil ontvangen, kan zich op eenvoudig verzoek uitschrijven of via de website. Volgende Nieuwsbrieven worden via MailChimp verstuurd, zo kunt u zich gemakkelijk in- of uitschrijven.